

**JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG
2012. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Csopak, 2013. május

A jelentést készítették:

Összeállította:

Puskás Zoltán, Petróczi Imre

Írta és adatott szolgáltatott:

Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Cserép Attila, Dr. Cservenka Judit, Csiszár László Viktor, Duráncsik Éva Györgyi, Fischer József, Dr. Gabler Júlia, Gál Róbert, Hardy Ferenc, Hajdu Anita, Horváth-Menczel Krisztina, Jagasits Szilárd, Józsa Erika, Kenéz István, Knauer Anna, Dr. Kopek Annamária, Korbély Barnabás, Kovács Zoltán, Lajkóné Nagy Gabriella, Lelkes András, Lökkös Andor, Magyar Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, Nagy Károly, Nagy Kornél, Dr. Nagy Lajos, Novotny Zsolt, Nyári Mónika, Ódor Attila, Óvári Miklós, Petróczi Imre, Puskás Zoltán, Rozner György, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Somlai Szilárd, Soós Edina Tünde, Szabó Attila, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szilvási Mónika Lili, Szinai Péter, Takács Bódis Attila, Takácsné Kutyáncsánin Zorica Tompa Ferenc, Tóth Szabolcs, Varga Adél, Vers József, Versné György Edit, Veszelszki Márta, Véghelyi Éva, Vókó László, Zábrák Károly, Zöld Marianna

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	5
2. Személyi állomány.....	8
3. Területi adatok.....	10
3.1. Védett, védelemre tervezett, Natura 2000 és egyéb területek.....	10
3.1.1. Védelemre tervezett területek.....	10
3.1.2. Védett természeti területek.....	10
Miniszteri rendelettel kihirdetett területek és ex lege védett területek (láp, szikes tó).....	10
3.1.3. Natura 2000 területek.....	11
3.1.4. Nemzetközi jelentőségű területek:.....	11
Ramsari területek.....	11
MAB bioszféra-rezervátumok.....	11
Európa diplomás területek.....	12
Világörökség helyszínek.....	12
Geopark.....	12
3.1.5. Megkülönböztetett védelemben részesülő területek.....	12
Erdőrezervátumok.....	12
Nemzeti Ökológiai Hálózat.....	13
3.1.6. Magas Természeti Értékű Területek.....	14
3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai.....	14
3.3. Saját vagyonkezelésű területek.....	14
3.4. Terület nélküli értékek.....	15
3.4.1. Barlangok.....	15
3.4.2. Egyéb ex lege védett terület nélküli érték (forrás, víznyelő, kunhalom, földvár).....	16
3.5. Tájvédelem.....	16
3.5.1. Terület nélküli értékek, Egyedi Tájértékek felmérése.....	16
3.5.2. Tervek, koncepciók véleményezése.....	17
3.5.3. Egyéb tájvédelmi feladatok.....	18
4. Kutatás és monitorozás.....	20
4.1. Kutatás.....	20
4.2. Monitorozás.....	21
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként.....	29
4.4. Jelentési kötelezettség.....	29
5. Kezelési tevékenység.....	30
5.1. Természetvédelmi kezelési és Natura 2000 fenntartási tervek.....	30
5.1.1. Kezelési tervek.....	30
5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek.....	30
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés.....	31
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	31
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	33
5.3. Élőhely-rehabilitáció, -rekonstrukció.....	36
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek.....	37
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	37
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése.....	37
5.5. Saját állatállomány.....	39
5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás.....	41
5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás.....	42
5.8. Halászati vízterek.....	43
5.8.1. Védett vízterek.....	44
5.8.2. Védett halastavak.....	45
6. Projektek.....	45
7. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	52
7.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma.....	53
7.2. Szabálysértés.....	54
7.3. Természetvédelmi bírság.....	55

7.4. Büntető ügyek.....	55
7.5. Polgári perek.....	56
7.6. Egyéb jogi ügyek.....	56
8. Természetvédelmi őrszolgálat.....	58
8.1. Alapadatok.....	58
8.1.1. Személyi feltételek.....	58
8.1.2. Technikai felszereltség.....	58
8.1.3. Polgári természetőrök.....	59
8.2. Feladatellátás.....	59
8.2.1. Hatósági feladatellátás.....	59
8.2.2. Együttműködések más hatóságokkal.....	59
8.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	60
9. Költségvetés, vagyon.....	61
9.1. Kiadások.....	61
9.2. Bevételek.....	61
9.3. Vagyon.....	62
9.3.1. Befektetett eszközök.....	62
9.3.2. Forgó eszközök.....	64
9.4. Épületek.....	65
9.5. Eszközök.....	65
10. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok.....	66
10.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	66
10.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok, szálláshelyek.....	66
10.1.2. Tanösvények.....	66
10.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	67
10.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	67
10.2.1. Szakvezetéses túrák.....	68
10.2.2. Erdei iskolák.....	68
10.2.3. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	68
10.3. Kiadványok.....	69
10.4. Látogatóstatisztika.....	69
10.5. Tervezett fejlesztések (2013).....	70
10.6. Együttműködési megállapodások.....	71
10.7. Fontosabb események.....	73
11. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	76
12. Belföldi és külföldi együttműködés.....	77
13. Ellenőrzés.....	79
14. Fontosabb célkitűzések a következő évre.....	82

1. Bevezetés

A 2012. év legfontosabb szakmai célkitűzései jórészt megvalósultak:

- A 2012-ben ünnepelte Igazgatóságunk a Balaton-felvidéki Nemzeti Park fennállásának 15. évfordulóját, amelyet egy konferencia megrendezésével tettünk emlékezetessé.
- 2012. április 28-án került átadást Közép-Kelet Európa legjelentősebb planetárium, csillagvizsgálója a Pannon Csillagda Bakonybélben. Az objektum egyébként elnyerte a „2012. év legkiválóbb ökoturisztikai létesítménye” címet is.
- Befejeződött a Zirci Arborétum felújítása. Megújult az angolkert infrastruktúrája, a botanikus kert tájképi értékeit helyreállították. A 200 éves kislevelű hársfasor kiegészült, megtisztult a tó az elvégzett kotrásnak és új műtárgyak építésének köszönhetően. Két új vizes élőhely is létesült védett növények szaporítására, bemutatására.
- A Bakony-Balaton Geopark kandidálási folyamat zárása megtörtént: Augusztusban a két szakmai ellenőr fogadása után a 11. Európai Geopark Konferencián, szeptember 20-án a BfNPI delegációja átvette az Európai és Globális Geopark Hálózat tagságáról szóló oklevelet Portugáliában.
- 2012. decemberében megtalálták Tapolcán a Kórház- a Berger Károly és a Tavasbarlangot összekötő, eddig nem ismert járatot. Az eddig felmért rész hossza mintegy 8700 méter, de a még felméréndő szakasszal együtt várhatóan meghaladja majd a tíz kilométert a rendszer teljes hossza, így Magyarország negyedik leghosszabb barlangrendszeréről lehet beszélni.
- EU-s pályázati lehetőségek eredményes felhasználása a 2012. évben is fő prioritásunk maradt és új projekteket is indítani tud(t)unk (pl. nyertes pályázatok beadása az „Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés” megnevezésű KEOP pályázat elnyerésére; ROP-os támogatásban részesült a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont, mint a Bakony-Balaton Geopark Nyugati kapuja beruházás megvalósítása).
- A látogatólétszámunk növekedett. A 2011. évben 282.542 fő volt, míg a 2012. évben 333.003 fő. Pannon Csillagda nélkül is 6 %-os emelkedés.
- Kiemelkedő évet zártunk a környezeti nevelés terén is. Szakvezetéseink száma növekedett, 382 csoportból 172 csoport Tihanyban vett részt vezetett túrán és 800-ról 2000 főre emelkedett a hírlevélre feljelentkezők száma.

Mivel az Igazgatóságunk közfeladata a természetvédelmi közszolgáltatás és a jogszabályokban meghatározott közhatalmi tevékenységek ellátása, ezért fontos, hogy ennek keretei között minden esetben a vonatkozó jogszabályoknak és belső utasításoknak megfelelően járjunk el (pl. szabálysértési eljárások; közérdekű adatok igénylése; feladat- és hatáskörünkbe tartozó ügyek intézése, illetve az ide nem tartozó ügyek áttétele). A munkánknak, a szakmai irányításnak az egyik minőségi mutatója az ügyfelek elégedettsége. Ezzel kapcsolatban az alábbi megállapításokat tesszük:

- Az Igazgatóság kormánytisztviselői fentieknek megfelelően végzik munkájukat. Ebben a témakörben nem érkezett panasz.
- A 2012. április 15-ig beérkezett szabálysértési hatósági (természetvédelmi szabálysértés) ügyintézés során sem az eljárás alá vont személyek, sem az eljárásban részt vevő egyéb személyek részéről panasz, észrevétel nem érkezett az eljáró kormánytisztviselőkkal szemben.

- A természetvédelmi bemutatóhelyek üzemeltetését vállalkozók, illetve a Tapolcai-tavasbarlang, Hegyestű Geológiai Bemutatóhely, Lóczy-barlang esetében saját – többnyire MT-s – dolgozók bevonásával végezzük. Ezeken a nagyközönség által látogatott helyeken, amelyek összes vendégforgalma éves szinten eléri a 328.000 főt, többféle lehetőség van az elégedettség, illetve a problémák jelzésére.
- A BfNPI hivatalos honlapján és facebook oldalán is lehet bejegyzéseket tenni munkánkról. Ezek alapvetően mind pozitív kicsengésűek (pl. összesen közel 4000 „like” BfNPI és a bemutatóhelyek facebook oldalain). Belső felmérésünk szerint honlapunk látogatottsága éves szinten eléri a 1.160.000-t, továbbá 1922 fő feliratkozott a honlapunkon keresztül hírlevelünkre.

A szakmai munkánkat elismerések is kísérték:

Magyar Máté	Miniszteri Elismerő Oklevél (márc.15.)
Szinai Péter	Miniszteri Elismerő Oklevél (márc. 22.)
Dr. Kopek Annamária	Pro Natura Díj (ápr.22.)
Hegyi Lajosné Hilda	Pro Natura Emlékplakett (ápr.22.)
Novotny Zsolt	Miniszteri Elismerő Oklevél (ápr. 22.)
Szinai Péter	Államtitkári Dicséret, Emléklap (dec. 27.)
Kenéz István	Államtitkári Dicséret, Emléklap (dec. 27.)

A napi vezetési feladatok ellátásán és a munkafolyamatok szervezésén túl a pályázati fejlesztések hatékony és jó forrásfelhasználó megvalósítása és a társszervezetekkel valamint a civil szervezetekkel való kapcsolattartás volt a legfontosabb vezetési folyamat. A 2012. évben a NATURA 2000 ügyekkel kapcsolatos feladatellátás és a Vszts-s földvásárlások élveztek prioritást. Ennek érdekében számos utasítás és körlevél került kiadásra és a feladat ellátása folyamatosan kontroll alatt volt.

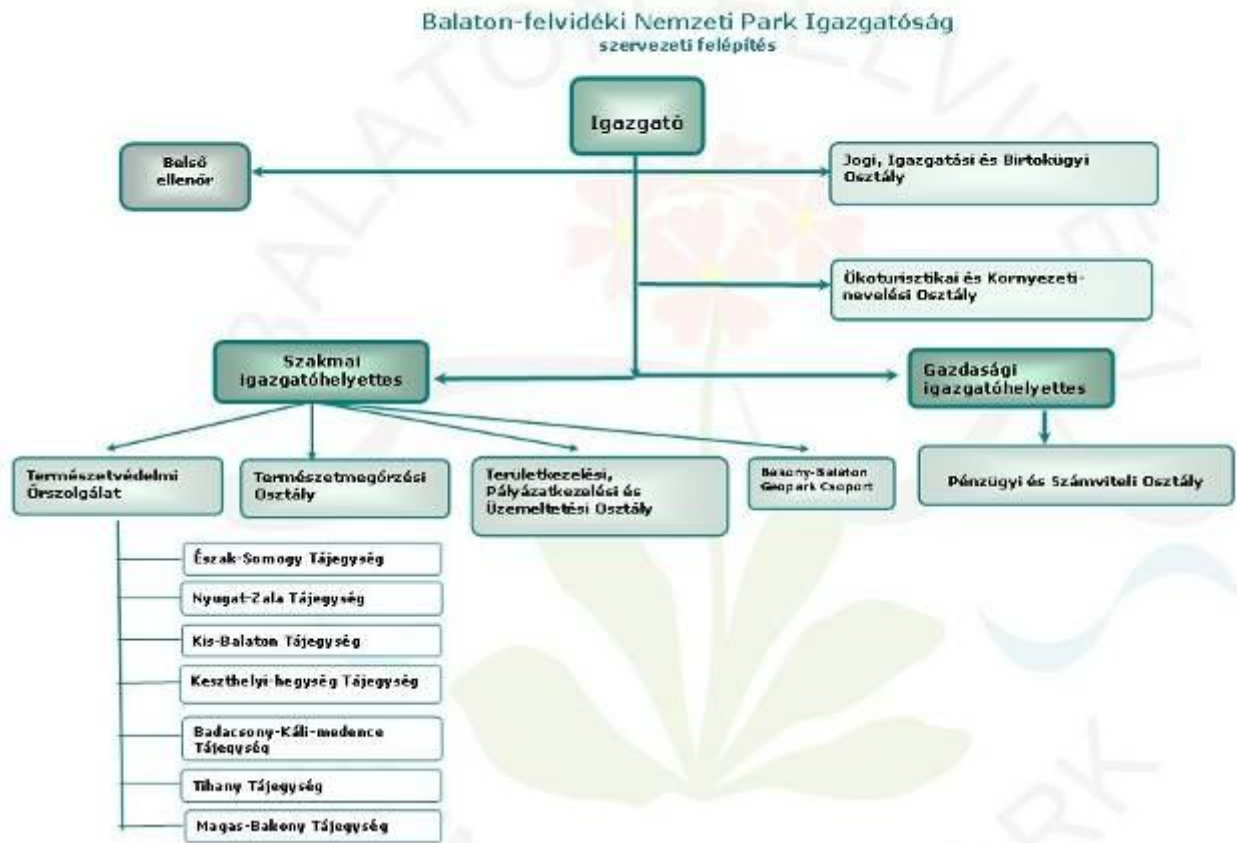
A BfNPI a 2012. év eddigi finanszírozása a meglévő nehézségek ellenére kiegyensúlyozott képet mutat. Az év elején történt zárolás miatt az állami támogatás összege tovább csökkent (eredeti előirányzatunk 183,2 millió forint volt ez 276,56 millió forintra változott) Eddig likviditási probléma és néhány naposnál hosszabb fizetési késedelem nem Igazgatóságunk részéről nem volt.

A közfoglalkoztatásban a 2012. év során átlagosan 40,5 fő foglalkoztatása történt meg, összesen 49 embert érintett a program. A pályázaton mintegy 45 M Ft felhasználása történt meg.

2012.06.16-án miniszter úr kiadta a BfNPI módosításokkal egységes szerkezetbe fogalt Alapító Okiratát, amely két rendkívül fontos új rendelkezést is tartalmaz:

- a) feltüntetésre került egy zalai és egy keszthelyi telephely. A telephelyek elfogadása a pályázati lehetőségek miatt is kiemelkedő,
- b) az Igazgatóság a jövőben vállalkozási tevékenységet is folytathat.

2012. IV. negyedévében megkezdődött az NPI-k új egységes szerkezetű SZMSZ-ének kidolgozása. Igazgatóságunk a VM előírásait maximálisan figyelembe véve kialakította új szervezeti felépítését, valamint a szabályzat tervezetét elkészítette és határidőre felterjesztette. Miniszter úr a BfNPI új, egységes szerkezetű SZMSZ-ét 2012. december 21-én jóváhagyta, így az hatályba lépett:

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2012-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormánytisztviselő	0	10	50	30 fő/3 nyelv	5 fő közig alapvizsga; 1 fő közig szakvizsga; további 1 fő mérlegképes képzést végzett, további 11 fő különböző (Pénzügyi, SzJA, TB, mérlegképes, bér, munkaügy, turisztikai, pályázati, közbeszerzési) továbbképzésekben vett részt.
	ügykezelő	0	0	0	0	-
	Mt hatálya alá tartozó	2	11	0	1 fő/1 nyelv	-
	Közfoglalkoztatott	16	25	1	1 fő/2 nyelv	-
Összesen		18	46	51	32 fő/3nyelv	-

Az Igazgatóság 2011. évi záró létszáma 110 fő volt, 2012. évben nyitó létszám 75 fő, melyből 3 fő volt állományon kívül (1 fő Tgyás, 2 fő GYED). A 35 fő különbség abból adódott, hogy a 2011. 12. 31.-én járt le az országos közfoglalkoztatási program, melynek keretén belül 42 fő közfoglalkoztatottnak járt le a határozott idejű jogviszonya. 2012. 01. 01.-én a Nemzeti Park alapvető működéséhez azonban 7 főt munkaviszonyban továbbra foglalkoztatni kellett.

A 2012. évi létszám-előirányzat 71 fő, amely az év folyamán nem változott.

2012. évben az Igazgatóság munkajogi záró létszáma 115 fő, amelyből 3 fő Gyeden volt. (A 112 főből 42 fő közfoglalkoztatott)

2012. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 109 fő, ebből 41 fő a közfoglalkoztatottak éves átlaga.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 79 fő, az összes leszámoló munkavállaló létszáma 116 fő volt.

A jelentős munkaerő fluktuáció fő oka egyrészt a közfoglalkoztatási pályázat alapján foglalkoztatottakból, másrészt a Tapolcai-tavasbarlang főszezonai üzemeltetéséből adódott.

A 2012. évben a január 30.-tól december 31.-ig tartó közfoglalkoztatási pályázat alapján összesen 49 fő dolgozó került felvételre, mely a pályázat idejének átlagában 37 fő munkavállaló foglalkoztatását jelentette.

A közmunka pályázat alapján foglalkoztatott 34 fő fizikai munkavállalóval kellett ellátni az állattartással és területkezeléssel kapcsolatos feladatok nagy részét. A bemutatóhelyek üzemeltetésében 6 fő, a turisztikai és a pénzügyi ügyintézői feladatok ellátásában 1-1 fő vett részt.

A Tapolcai-tavasbarlang üzemeltetésére az egyedi munkaidő beosztás és a barlangban fennálló radon sugárzás miatt az év folyamán összesen 12 főt alkalmaztunk, ebből 10 fő volt határozott idejű munkaszerződéssel.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasan kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek, a létszám előirányzat azonban az elvégzendő feladatokhoz mérten igen szűkösnek tekinthető.

3. Területi adatok

3.1. Védett, védelemre tervezett, Natura 2000 és egyéb területek

3.1.1. Védelemre tervezett területek

	<i>Védelemre tervezett</i>	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	-	-
Nemzeti Park bővítés	1	7.062
Tájvédelmi Körzet	2	9.386
Tájvédelmi Körzet bővítés	1	189
Természetvédelmi Terület	4	920
Természetvédelmi Terület bővítés	1	20
Összesen	9	17.577

1. Balaton-felvidéki NP bővítése (7.062 hektár)
2. Marcal-medence TK (kb. 3.000 hektár)
3. Kerka-menti TK (6.386 hektár)
4. Mórchelyi halastavak TT (kb. 450 hektár)
5. Csörnyeberek Erdőrezervátum (20 hektár) (A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése; összes területe 105 hektár, de ebből már védett 84 hektár.)
6. Remetekert Erdőrezervátum (156 hektár)
7. Tóth-árok Erdőrezervátum (189 hektár) (A Magas-bakonyi TK bővítése; összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár.)
8. Vaskereszt Erdőrezervátum (135 hektár)
9. Vétyemi bükkös Erdőrezervátum (178 hektár)

3.1.2. Védett természeti területek

Miniszteri rendelettel kihirdetett területek és ex lege védett területek (láp, szikes tó)

	<i>Védett</i>		<i>Ebből fokozottan védett (ha)</i>	<i>Változás a tárgyévben (ha)</i>
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		
Nemzeti Park	1	57.019	10.471	0
Nemzeti Park bővítés	-	-	-	-
Tájvédelmi Körzet	3	11.240	248	0
Tájvédelmi Körzet bővítés	-	-	-	-
Természetvédelmi Terület	27	5.499	0	0
Természetvédelmi Terület bővítés	-	-	-	-
Ex lege védett láp	228	14.000	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	-
Összesen	259	87.758	10.719	0

Igazgatóságunk működési területe nem változott (1.013.850 ha)

A Vidékfejlesztési Értesítő 2012. január 13.-i számában (LXII. évf. 1. szám) megjelent az ex lege védett lápterületek (és szikes tavak) helyrajzi számos listája. Az 1. melléklet az egyedi hatósági határozattal lehatárolt, a 2. sz. melléklet a lehatárolásra váró ingatlanok listája. Mivel a területadatok a 2. sz. melléklet ingatlanai esetében majd csak a jogerőre emelkedések után tekinthetők ténylegesnek, ezért a lápok esetében az összterületnagyság csak tájékoztató jellegű.

3.1.3. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	6	108.249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	68	250.053	0
összesen	70		0

Főbb tevékenységek a 2012. évben a Natura 2000 témában:

- Natura 2000 terület érintettség: folyamatos egyeztetések.
- Támogató MVH határozatok (22 db Natura 2000 fenntartási terv pályázat), tervekészítéshez, amit 3 partnerrel együttműködve fogunk megvalósítani.
- Natura Priorizált Intézkedési Terv ismételt véleményezés.
- Adatszolgáltatás:
 - 2013. évi ország-jelentésekhez (madárvédelmi, élőhelyvédelmi)
 - tervezett VM útmutatóhoz, (Natura 2000 területeken tartandó rendezvények)
 - OTRT módosítás: Natura hatásbecsléshez
 - Natura adatbázis (SDF) javítás, felülvizsgálat

3.1.4. Nemzetközi jelentőségű területek:

Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24.228 (+60.000)	9483

Változás nem volt Ramsari területek tekintetében a 2012. évben.

MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Bioszféra Rezervátum	1	235.663	235.663

2012. július 11-én. Párizsban az UNESCO Nemzetközi Koordinációs Testülete elfogadta a Mura-Dráva-Duna határon átnyúló bioszféra rezervátum horvát-magyar közös jelölését. A táblázat adatai az egész magyarországi területre vonatkoznak. Igazgatóságunk a Mura-folyó révén érintett 1.904 hektáron. Az új, és egyben első hazai határon átnyúló bioszféra-rezervátumot a Vidékfejlesztési Miniszter 2012. november 8-án avatta fel Szentborbáson. A kihirdetéssel kapcsolatos jogszabály előkészítés alatt van.

Európa diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát.

Világörökség helyszínek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Világörökség	0	0	0

Geopark

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európai és Globális Geopark	1	324.352	0

A Bakony–Balaton Geopark projekt keretei között Igazgatóságunk, mint a geopark irányító szervezete pályázatot nyújtott be az Európai Geopark Hálózathoz (EGN) a tagság elnyerése céljából. A pályázatot befogadták és hiánytalannak ítélték. A végső döntést egy helyszíni szakmai terepbejárást követően, 2012 őszén hozták meg az EGN 11. Konferenciáján. A tagság elnyerésével geoparkunk az UNESCO által támogatott, Európai és egyben Globális Geopark lett. Egyúttal nemzetközileg is elismertté váltak a Bakony–Balaton Geopark természeti (elsősorban földtani) és kulturális adottságai. Együttműködési megállapodást is aláírtunk a 3243,52 km² kiterjedésű geoparkban működő tizenöt többcélú kistérségi társulással, megteremtve az önkormányzatokkal való átfogó együttműködés kereteit a földtani természetvédelem, a geoturizmus és az oktatás területén.

3.1.5. Megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén kilenc erdőrezervátum, illetve erdőrezervátum céljára kijelölt terület található, Három Veszprém megyében, Öt Zala megyében (Egynek a védőzónájának kisebb része áthúzódik Veszprém megyébe), egy pedig Somogy megyében.

Kihirdetett erdőrezervátumok:

1. Somhegy (Magas-Bakonyi TK-ban)
2. Tátika (Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban)
3. Virágos-hegy (Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban)
4. Fehérszklák (önálló természetvédelmi terület)

Kihirdetésre váró erdőrezervátumok:

5. Tóth-árok (Magas-Bakonyi TK bővítésével, illetve kezelési tervével felterjesztve)
6. Csörnyeberek (nagyobb része már védett)
7. Remetekert
8. Vétyem (egy része helyi védett)
9. Vaskereszt

A 6-9 sz. erdőrezervátumok kezelési terve elkészült, jelenleg a Minisztériumban az illetékes főosztályon van egyeztetésen.

Nemzeti Ökológiai Hálózat

A Nemzeti Ökológiai Hálózat kijelölését a nemzetközi eszközök messzemenő figyelembe vételével végezték. A nemzeti park igazgatóságok szakembereinek közreműködésével elkészültek az egyes igazgatóságok illetékességi területéhez tartozó regionális ökológiai hálózatok. Ezek összeillesztésével született meg az országos hálózat 1:50 000 léptékű digitális adatbázisa.

Az ökológiai hálózathoz tartozó élőhelyek védelmének biztosítása a magyar jogrendbe is beépült. Az ökológiai hálózattal kapcsolatos rendelkezéseket, utalásokat tartalmaznak a következő jogszabályok:

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről (53. §);
- 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről (4., 9., 12., 13., 19. és 22. §);
- 2000. évi CXII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervéről (3., 15., 22/A., 23., 24., 25. §)
- 132/2003. XII. 11. OGY határozat a II. Nemzeti Környezetvédelmi Programról;
- 46/1999. (III.18) Korm. rendelet a hullámterek, parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról (6. §).

Az ökológiai hálózat célja:

- a biológiai sokféleség fenntartása, amely kiterjed mind az élőlények, mind állományaik, mind pedig életközösségeik biológiai sokféleségének megővésére,
- a hálózathoz tartozó tájak, földterületek és élőhelyeik sokféleségének megőrzése, a biológiai sokféleség megőrzésével megvalósítható módszerek alkalmazásával,
- a biológiai kapcsolatok fenntartása, helyreállítása és fejlesztése, amelyek a hálózathoz tartozó földterületek, élőhelyeik, életközösségeik biológiai sokféleségének megőrzéséhez szükségesek, valamint
- az ökológiai rendszert képező hálózat működőképességének, természetes, dinamikájának biztosítása.

A 2012. évben minden NPI részéről sor került a Hálózat felülvizsgálatára, amely a törvényi szabályozás (OTrT) frissítésének szükségessége miatt vált feladattá. Az OTrT folyamatban lévő módosítása során az ökológiai hálózatot az alábbi övezetekre javasolta a VM bontani: magterületek, ökológiai folyosók, puffer területek. Ezt az új besorolást több szempont is indokolja: a javasolt felosztás összhangban van a páneurópai ökológiai hálózat rendszerével, a hálózat hazai első felmérése is e rendszer szerint történt, valamint ez a kategorizálás képezi le az élőhelyek ökológiai funkcionalitását leginkább. Továbbá szükséges volt elszakadni azoktól a kategóriáinktól, amelyek a természet védelméről szóló törvényben különböző hatósági feladatainkhoz kötődnek, és nem adnak megfelelő, általánosan is érvényesíthető tervezési szempontokat. A hármas felosztással kezelhetők a jelenleg hatályos OTrT övezeti kategóriái közötti átfedésből adódó problémák, és alkalmas arra, hogy az egyes övezetekre egységes területhasználati szabályozás készüljön. Fontos szempontok voltak az alábbiak is:

- A területi kategóriákba való sorolás mindenek előtt szakmai és funkcionális alapokon történjen, ugyanakkor a konkrét területek besorolásának mérlegelésekor mindig érdemes figyelembe venni háttér-információként az egyes övezetekhez tartozó területhasználati előírásokat is.
- A Natura 2000 területek integrációja a NÖH-be.
- A felülvizsgálat során az országos védelemre tervezett természeti területek lehetőség szerint élvezzenek prioritást.

- A nemzeti park igazgatóságok működjenek együtt, egyeztessék a szomszédos területeken történő kijelöléseket.
- A magterület és az ökológiai folyosó elkülönítésekor fontos figyelembe venni a terület jelenlegi természetességi állapotán túl a terület állapotát érintő, a területre irányuló hatások összességét is, miután a magterületen alacsonyabb tájhasználati intenzitás engedhető meg, mint az ökológiai folyosó területén.

3.1.6. Magas Természeti Értékű Területek.

2012. évben új kihirdetés nem történt a, továbbra is a 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet volt az irányadó. Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a területen, az éves ellenőrzésbe az MVH bevonta Igazgatóságunkat, mely összesen (Natura ellenőrzésekkel együtt) 61 db volt.

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

A 1233/2012.(VII.12.)Kormány határozat végrehajtása kapcsán a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság részére a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995.évi XCIII. törvény hatálya alá tartozó ingatlanok állami tulajdonba vétele érdekében 100.000.000 Ft-ot biztosítottak.

Szerzés jogcíme	Ha	Ft.
Kisajátítást pótló adásvételi szerződéssel állami tulajdonba kerülő ingatlan Elkészített szerződés 275 db.	266,8073	62.682.050.-
Elővásárlással állami tulajdonba kerülő ingatlan - 11 esetben tettünk elfogadó nyilatkozatot	56,3820	19.842.312.-
Kisajátítás útján állami tulajdonba kerülő ingatlan Sármellék, 243/2 hrsz-ú ingatlan 22,6012 ha, 431,68 AK	22,6012	13.200.200.-
Állami tulajdonba kerülő ingatlan összesen	345,7905	95.724.362.-

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévben vásárolt /átkerült terület (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	1.201	0	455	37	746	63
Gyep	6.603	5	3.635	55	2.968	45
Kert	0	0	0	0	0	0

Szőlő	3	0	3	100	0	0
Gyümölcsös	27	0	0	0	27	100
Nádas	1.429	1	1.400	98	29	2
Halastó	38	0	0	0	38	0
Erdő	2391	0	2.391	100	0	0
Fásított terület	13	0	13	100	0	0
Kivett	1.449	0	1.407	95	42	5
Összesen	13.154	6	9.304	70	3.850	30

A csak Magyar Állam tulajdonosi bejegyzéssel érintett ingatlanok esetében a vagyonkezelői kijelölések ügyében az NFA-val az egyeztetések elkezdődtek.

A haszonbérbe adott területek kis mértékben csökkentek, mivel új szerződés nem kötött, 2 szerződés pedig lejárt.

3.4. Terület nélküli értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti emlék	0	0
Forrás	1960	200
Barlang	695	0
Víznyelő	535	27
Kunhalom	270	0
Földvár	61	0

3.4.1. Barlangok

Működési területünkről a jelenleg aktuális adatbázis 694 db barlangról tesz említést (ennyi objektum rendelkezik szabatos pontosságú GPS vevővel bemért bejáratú koordinátákkal). Ez a szám az alapadatok folyamatos ellenőrzésével (szinonimák kiszűrése, néhány eddig meg nem talált, de bizonyítottan létező barlang GPS-szel történő bemérése, hiányzó térképek, és dokumentációk elkészítése stb.) várhatóan változni fog. A Minisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, és az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek föld alatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll.

Az utóbbi évek talán legnagyobb jelentőségű hazai barlangkutatói eredménye a Tapolca belterületén nyíló, fokozottan védett barlangokhoz kötődik.

2012. december 16-án a Tapolcai Barlangkutató Csoport és a Plózer István Víz Alatti Barlangkutató Szakosztály kutatóinak sikerült megtalálniuk az összeköttetést a Kórház–Berger-barlangrendszer és a Tapolcai-tavasbarlang között, így az immár Tapolcai-barlangrendszer elnevezésű barlang a maga 10 kilométeres hosszával Magyarország 4. leghosszabb föld alatti járatrendszere.

Az Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító jelű KEOP pályázat keretében az alábbi, barlangokkal kapcsolatos beruházások fejeződtek be 2012-ben:

Beavatkozási elem megnevezése	Beruházási helyszínek
Barlangok természetvédelmi célú lezárása, bejáratok biztosítása	Kőris-hegyi Ördög-lik Futómacskás-víznyelőbarlang Baglyas-víznyelőbarlang Jakucs László-barlang Szárz-Gerencei-barlang
A fokozottan védett Tapolcai-tavasbarlang és a Lóczy-barlang természetvédelmi célú rekonstrukciója, a Csodabogyós-barlang beépített műtárgyainak cseréje	Tapolcai-tavasbarlang Csodabogyós-barlang

3.4.2. Egyéb ex lege védett terület nélküli érték (forrás, víznyelő, kunhalom, földvár)

Források

A korábbi években felmért terepi adatok feldolgozása során közvetlenül a VM Tájvédelmi, Barlangvédelmi és Ökoturisztikai Osztály által összeállított digitális adatbázis kerültek feltöltésre a források adatai, főbb vízkémiai paraméterei. Országos összehasonlításban Igazgatóságunk szolgáltatja eddig a legtöbb, minden tekintetben szabatos adatot a természetvédelmi nyilvántartás számára. A felmérés eredményeit gyakran tudjuk a napi munkánk során is hasznosítani (településrendezési tervek véleményezése stb.).

Víznyelők

Új adatok 2012. évben nem kerültek az ex lege víznyelők kataszterébe, de Igazgatóságunk működési területének nagy részén már a korábbiakban befejeződött a felmérés.

3.5. Tájvédelem

A feladatokat 3 fő szakreferens látja el, az Igazgatóság szakmai háttérével és a természetvédelmi őrszolgálat tagjainak eseti bevonásával.

3.5.1. Terület nélküli értékek, Egyedi Tájértékek felmérése

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításából adódó feladatként, a norvég alapból biztosított pályázati forrással, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Vidékfejlesztési Minisztérium, az örökségvédelem, a FÖMI és a nemzeti parkok együttműködésével készült el a TÉKA program

keretében számos, az Igazgatóság működési területén levő település egyedi tájértékeinek felvételezése.

A 2010 és 2011. évben teljesített program keretében Igazgatóságunk működési területén összesen 39 település egyedi tájértékeinek felülvizsgálatát és 20 településen újonnan történő felvételezését készítettük el, az adatokat és fényképeket táblázatokban, majd a Természetvédelmi Információs Rendszerben rögzítve. Ezzel jelentős adatbázis létesült, mely a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

A 2012-es évben is további felmérések készültek, a korábbi 59 település felmérését a 2012. évben további 5 település (Egervár, Hegymagas, Vöröstó, Nemesvámos és Zirc) egyedi tájértékeinek terepi felvételezése, ill. az adatok rögzítése egészítette ki. A táblázatokba foglalt adatok és az aktuális fényképek a Természetvédelmi Információs Rendszerbe kerülnek.

	Települések száma	Egyedi tájértékek száma
TÉKA program keretében készült felülvizsgálat korábbi felmérés alapján	39	1911
TÉKA program keretében készült új felmérés	20	862
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen Téka program keretében, 2011. végén	59	2773
2012. évben végzett további egyedi tájérték felmérés	5	203
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2012. végén	64	2976

3.5.2. Tervek, koncepciók véleményezése

Országos és térségi jelentőségű tervek, koncepciók

- A 2012. évben előkészített és egyeztetett törvénymódosítások: az Országos Területrendezési Terv és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve módosítása véleményezése
- Közlekedési hálózatok (gyorsforgalmi út, közutak, kerékpárút hálózat, Balaton körüli kötöttpályás hálózat fejlesztés) egyeztetése
- Települések átfogó szabályozása előkészítésének - koncepciójának - véleményezése

Településrendezési eszközök egyeztetése, véleményezése

Az Igazgatóság működési területén levő települések terveinek véleményezése.

A településrendezési tervek részét képező szakmai dokumentumok és tervek meghatározzák a települések területhasználatát, a tevékenységek fajtájának, intenzitásának kereteit. Az önkormányzati rendelettel elfogadásra kerülő terveket helyi jogszabályként alkalmazzák, általában legalább 5-10 évig. Ezért a véleményezés során az Igazgatóság képviseli a természetvédelmi jogszabályok, ökológiai értékek, hazai és uniós védettség és a tájkarakter megőrzésének szempontjait.

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Országos jelentőségű terv (OTrT, Btv)	2	BfNPI teljes működési köre
Térségi ill. megyei jelentőségű területfejlesztési terv módosítása	1	Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Somogy megyei része

Településrendezési tervek, szabályozások, településrendezési eszközök módosítása	77	77
Összesen:	80	
Egyéb térségi tervek		
Térségi közműhálózatok és térségi út-, kerékpárút-hálózat terve	6	Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet egésze

Településrendezési tervek érvényesülése, visszamutatás

A módosított településrendezési terveket – önkormányzati jóváhagyásuk után – ismét meg kell küldeni a véleményező szervezetek, így Igazgatóságunk számára. Az utóellenőrzés elvileg lehetőséget ad a korábban tett és a tervekbe be nem épített – jogszabállyal alátámasztott – szakági véleményezésre vonatkozó kifogásra.

További biztosíték, hogy a településrendezési tervek véleményezési eljárásának lezárást követően a Somogy Megyei Kormányhivatal Balatoni Főépítési Hivatala záró véleményében a jóváhagyást csak a véleményező szervezetek egyetértése esetén adja meg.

A településrendezési tervek vonatkozóan a tapasztalatok szerint főként az alábbi problémák jelentkeznek:

- nem történik meg a településrendezési terv önkormányzati jóváhagyása – ezzel elmarad az értékek és jogszabályok aktualizálása, a természeti értékek és táj tervekben foglalt konkrét védelme
- a rendezési terv jóváhagyása csak félévvel vagy később történik meg; ill. az elfogadott dokumentum nem kerül megküldésre.
- több település - köztük nemzeti parkban fekvő települések - nem rendelkezik hatályos külterületi rendezési tervvel és ekkor csak általános, a megőrzéshez nem megfelelő előírások alkalmazhatók.
- előfordul, hogy védett település egyáltalán nem rendelkezik jóváhagyott tervvel (kül- és belterületen sem).
- véleményünkkel ellentétes rendezési terv elfogadása 1 esetben történt meg, ahol állattartó telep bővítését tervezték Natura 2000 területen (Gáborjánháza).

Védett területeket, természeti és táji értékeket érintő tervezett beruházások

A tervezett fejlesztések, intenzív területhasználatok előkészítése során a területek természetvédelmi értékével kapcsolatos tájékoztatás, a természetvédelmi kezelés szempontjainak érvényesítése - tárgyalások, szakmai vélemény adása, belföldi jogsegély keretein belül

(kikötők, bányanyitás- vagy bővítés, idegenforgalmi létesítmények, területhasználat, reklámhordozók stb.)

3.5.3. Egyéb tájvédelmi feladatok

Szakmai kapcsolattartás, együttműködés:

- 2 fő részvétele a 2012. november 13-15 között megrendezett, Vidékfejlesztési Minisztérium által szervezett Tájvédelmi Szakmai Konferencián Felsőtárkányban
- közreműködés a diákok nyári szakmai gyakorlatánál - az Igazgatóság által szervezett képzés keretében tájvédelmi előadással
- tájékoztatás az Igazgatóság tájvédelmi szakmai munkájáról, a védett terület táji értékeiről (2012. szeptember 14-én a Balaton-felvidéki Nemzeti Park kihirdetésének 15 éves évfordulóján tájvédelmi előadással)

- részvétel tervtanácsokon (főépítési, műemléki, önkormányzati), szakmai tárgyalásokon,
- előadásokkal tájékoztatás az Igazgatóság kezelésében álló arborétum pályázati forrásból finanszírozott felújításának természet-és tájvédelmi kérdéseiről (Zirci Arborétum)
- együttműködés az örökségvédelem szervezeteivel, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, ügyfelekkel (információcsere, közös terepi bejárás, tárgyalás, tájékoztatás)

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításából adódó feladatként, a norvég alapból biztosított pályázati forrással, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Vidékfejlesztési Minisztérium, az örökségvédelem, a FŐMI és a nemzeti parkok együttműködésével készült el a TÉKA program keretében számos, az Igazgatóság működési területén levő település egyedi tájértékeinek felvételezése.

A 2010 és 2011. évben teljesített program keretében Igazgatóságunk működési területén összesen 59 település egyedi tájértékeinek felvételezését, ill. felülvizsgálatát készítettük el, az adatokat és fényképeket táblázatokban, majd a Természetvédelmi Információs Rendszerben rögzítve. Ezzel jelentős adatbázis létesült, mely a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt megnevezése	Összeg (eFt)	A kutatást végző szervezet/magán-személy	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
1	Dél-zalai homokvidék (HUBF20049) természeti értékeinek feltárása	-	BfNPI (Magyari Máté)	Előkerült a szarvas hagyma, a homoki cikafark, a kis fehérsávoslepke, a kis apollólepke, a tükrös busalepke.	védett növény- és rovarfajok előfordulásainak regisztrációja történt, az eredmények a havonta leadott TIR adatgyűjtő-táblázatokban szerepelnek
2	Orchideafajok állományainak felmérése a Balaton-melléki legelőkön	-	BfNPI (Magyari Máté)	A vizsgált fajok (agárkosbor, pókbangó, vitézkosbor, mocsári kosbor) állományában a virágzás az aszályos télnek köszönhetően kissé visszafogottabb volt.	a felmérés megtörtént, az eredmények a havi jelentésekben és a leadott TIR adatgyűjtő-táblázatokban szerepelnek
3	Haltani kutatások	-	MTA BLKI (Paulovits-Ferincz-Erős-Juhász-Specziár)	Még nem kaptunk jelentést.	önálló kutatás zöldhatósági engedéllyel a Kis-Balaton területén
4	Halparazitológiai kutatás	-	MTA AK Állatorvos-tudományi Intézet	Még nem kaptunk jelentést.	önálló kutatás zöldhatósági engedéllyel a Kis-Balaton területén
5	Kezelések hatásainak vizsgálata kis-balatoni gyepterületeken	-	Besnyői Vera	Kápolnapusztán előkerült a védett buglyos szegfű eddig ismeretlen, 500 tó körüli állománya	önálló kutatás zöldhatósági engedéllyel a Kis-Balaton területén
6	Ragadozó madár felmérések, rétisas, vándorsólyom, kerecsensólyom, kígyászölyv, uhu revírek	-	Sinka Gábor, Csiszár Viktor	adatokat folyamatosan közöltük	
7	kételtű felmérések, a békamentési helyszíneken	-	Csiszár Viktor	adatokat folyamatosan közöltük	
8	Svájci Hozzájárulás SH/4/12 azonosító számú pályázat: "Közösségi		MME Somogy Természetvédelmi Szervezete	Projekt indítás, előzetes felmérések, protokollok kidolgozása,	

	jelentőségű, illetve védett és fokozottan védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein”		(konzorciumvezető), Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság	eszközbeszerzés, 1. szakmai és pénzügyi beszámoló	
9	Országos Barlangnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	2.100	Reszegi Attila e.v., Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület	Adatgyűjtés, -feldolgozás az Országos Barlang-, Víznyelő- és Forrásnyilvántartás részére	saját költségvetés
10	Országos Forrásnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	2.400	Knauer József e. v., Lapilli Bt.	200 db forrás felmérése, korábbi adatbázis aktualizálása	saját költségvetés
11	Országos Víznyelőnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	459	Móga János e.v.	27 db víznyelő felmérése	saját költségvetés

A napi ügyintézés és munkavégzés során szintén fontos információkhoz jutottunk, pl.: az erdészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok, Körzeti Erdőtervek előkészítése során folytatott saját felméréseink eredményeként Zala megyében több helyről sikerült új információhoz jutni Natura 2000 jelölő bogárfajok elterjedéséről ritka (pl. kerekvállú állasbogár) és gyakori fajokról (skarlábogár, nagy hőscincér stb.) egyaránt.

A Svájci Alapból elnyert pályázat révén indult adatgyűjtés során jelentősen bővültek ismereteink a sárga gyapjasszövő, kis apollólepke, díszes tarkalepke stb. fajok elterjedése vonatkozásában.

Konkrét új bizonyítások:

Kerekvállú állasbogár (*Rhysodes sulcatus*): Natura 2000-es jelölőfaj. Igen ritka, csak kevés előfordulással az ország területén. Előkerült a Dél-Zalai Homokvidék és Vétýempusztá Natura 2000 területeken.

Skarlábogár (*Cucujus cinnabarinus*): Natura 2000-es jelölőfaj. Erős állománya él a megye több helyén (új előfordulás: Mura mente, Oltárc, Szévíz-Principális, Vétýempusztá).

Natura 2000 jelölőfaj a csikos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*), aminek erős állománya él számos területen, a Csácsi erdőből és Oltárcról került elő új területen.

A nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) előkerült a BfNPI saját felmérései során az Alsó-Zala völgy Natura 2000 területéről.

Díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*): A Sárvíz Natura 2000 területen került meg.

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt megnevezése	Összeg (e Ft)	Monitorozást végző szervezet/	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
1	Kisemlősök élve fogó csapdázása a Kis-Balaton területén, különös tekintettel az északi pocokra	-	dr. Horváth Győző	A kutató a nyomonkövetett állományt vizsgálta, de kevesebb csapdaéjszakával.	A kutató már nem a BfNPI megbízásából végezte a kutatást, azt egyéb forrásból finanszírozta.

2	Fitoplankton szervezetek felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
3	Bevonatlakó kovaalga szervezetek felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
4	Makrofita állományok felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
5	Vegetációtérképezés	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
6	Makroszkópikus vízi gerinctelen fajegyüttes felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.

7	Halfauna felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
8	Szárazföldi puhatestűek felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
9	Kételtű és hüllő fajgyűttesek felmérése (<i>Triturus dobrogicus</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Emys orbicularis</i>)	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
10	Madárfauna felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
11	Denevér fajgyűttes felmérése	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.

12	Vidra felmérés	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
13	Északi pocok felmérés	-	ÖKO Zrt. alvállalkozói	Jelentés 2013-ban készül. Szóbeli közlésből tudjuk, hogy a faj előkerült eddig két, korábban nem vizsgált területen.	A megbízó az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az alapállapotfelmérés 2013. nyarán fejeződik be, ezután készül majd jelentés.
14	Vizimadár-szinkronszámlálás	-	BfNPI	A felmérések az előírt időpontokban megtörténtek, az adatlapokat továbbítottuk.	Saját költségvetés
15	Téli sas szinkron	-	BfNPI (koordinátor: Megyer Csaba, Szinai Péter)	A felmérés megtörtént, az adatlapot továbbítottuk a koordinátornak	Saját költségvetés
16	NBmR protokoll szerinti gombamonitorozás a Vetyem ER területén	300	Pál-Fám Ferenc	Az érintett területen a felmérések elkezdődtek, 2013. május végén történik a jelentés leadása.	Saját költségvetés NBmR
17	Egyenesszárnnyú együttesek NBmR monitorozása a <i>Caricetum davallianae</i> és a <i>Salvio-Festucetum rupicolae</i> növénytársulások monitorozására kijelölt lokalitásokon (Balatonszőlős, Attyai láprét; Berhida)	270	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt./Kenyeres Z.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
18	Bakonybél O5x5_124 kvadrát NBmR protokoll szerinti élőhelyterképezése	600	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérések elkezdődtek, 2013. május végén történik a jelentés leadása.	Saját költségvetés NBmR
19	Lickóvadas O5x5_029 kvadrát NBmR protokoll szerinti élőhelyterképezése	550	Doronicum Kft.	Az érintett területen a felmérések elkezdődtek, 2013. május végén történik a jelentés leadása.	Saját költségvetés NBmR
20	Madárközösségek monitorozása a Káli-medence (T5x5_070) kvadrát élőhelyein	30	BfNPI	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, a jelentés még nem készült el.	Saját költségvetés NBmR

21	Herbáriumi orchidea adatok, adatbázis megvásárlása az illetékességi területre vonatkozóan	150	Molnár V. Attila, Debrecen	Az adatfeldolgozás megtörtént, a jelentést megkaptuk.	Saját költségvetés NBmR
22	Növényfaj monitorozás: fehéres csúdfű (<i>Astragalus vesicarius ssp. albidus</i>)	20	Bauer Norbert	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
23	Növényfaj monitorozás: magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	30	BfNPI	A faj felmérése folyamatosan történik, adatszolgáltatás Natura 2000 jelentéshez.	Saját költségvetés NBmR
24	Növényfaj monitorozás: tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
25	Növényfaj monitorozás: szúrós csodabogyó (<i>Ruscus aculeatus</i>)	0	BfNPI	A faj felmérése részlegesen megtörtént, Natura 2000 adatszolgáltatáshoz.	Saját költségvetés NBmR
26	Növényfaj monitorozás: leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése részlegesen megtörtént, Natura 2000 adatszolgáltatáshoz.	Saját költségvetés NBmR
27	Növényfaj monitorozás: medvefű kankalin (<i>Primula auricula ssp. hungarica</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
28	Növényfaj monitorozás: vidrafű (<i>Menyanthes trifoliata</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
29	Növényfaj monitorozás: légybangó (<i>Ophrys insectifera</i>)	15	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
30	Növényfaj monitorozás: hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>)	10	BfNPI	Többszöri keresés után sem találtuk meg a fajt a lelőhelyén, vélhetően a száraz időjárás miatt. Jövőre keressük ismét.	Saját költségvetés NBmR
31	Növényfaj monitorozás: szibériai nőszirm (<i>Iris sibirica</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
32	Növényfaj monitorozás: bíboros kosbor (<i>Himantoglossum jankae</i>)	5	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
33	Növényfaj monitorozás: adriai kosbor (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
34	Növényfaj monitorozás: kornistárnics (<i>Gentiana pneumonanthe</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
35	Növényfaj monitorozás: kaukázusi zergevirág (<i>Doronicum orientale</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
36	Növényfaj monitorozás: osztrák zergevirág (<i>Doronicum austriacum</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR

37	Növényfaj monitorozás: tarka sáfrány (<i>Crocus reticulatus</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
38	Növényfaj monitorozás: halvány sáfrány (<i>Crocus vittatus</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
39	Növényfaj monitorozás: halvány sáfrány (<i>Anemone trifolia</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
40	Mohamonitorozás Fajmonitorozás: <i>Pyramidula tetragona</i> (Szent György hegy, Gulács, Tátika) <i>Mannia triandra</i> újonnan Bakonyban. Társulásmonitorozás: <i>Schoenetum nigricantis</i> – Káli-medence	350 (ebből nem a teljes összeg esett igazgatós águnkra)	MTM/Papp Beáta	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	NBmR (átadott pénzeszköz)
41	Extenzív adatlap kitöltése 91M0 (Bakony: Móroctető) - NBmR felméréssel együtt	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
42	Extenzív adatlap kitöltése 91M0 (Bakony: Kab-hegy) – NBmR felméréssel együtt	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
43	Extenzív adatlap kitöltése 40A0 (kontinentális cserjések) – egyéb NBmR felméréssel egybekötve	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
44	Extenzív adatlap kitöltése 5130 (borókásodó szárazgyepek) - egyéb NBmR felméréssel egybekötve	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
45	Extenzív adatlap kitöltése 6230 (fajgazdag szőrőfűgyepek) - egyéb NBmR felméréssel egybekötve	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
46	Extenzív adatlap kitöltése 6410 (kékperjés láprétek) - egyéb NBmR felméréssel egybekötve	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
47	Extenzív adatlap kitöltése 6430 (üde magaskórósok) - egyéb NBmR felméréssel egybekötve	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
48	Extenzív adatlap kitöltése 6520 (hegyi kaszálórétek) - egyéb NBmR felméréssel	0	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Önkéntes felajánlás
49	<i>Dianthus plumarius</i> ssp. lumnitzeri adatgyűjtés Natura 2000 jelentéshez	50	BfNPI	Natura 2000 jelentéshez szolgáltatunk adatokat.	Saját költségvetés Natura2000

50	Iris arenaria adatgyűjtés Natura 2000 jelentéshez	50	BfNPI	Natura 2000 jelentéshez szolgáltattunk adatokat.	Saját költségvetés Natura2000
51	Ráncos gyászbogár (<i>Probatiscus subrugosus</i>) talapcsapdázás folytatása (Balatonkenese)	30	Kutasi Csaba/Bakonyi TTM	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000
52	Kétéltű monitorozás (Magas-Bakony, Vörös János-Séd)	320	Vörös Judit	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000
53	<u>Rhysodes sulcatus</u> (kerekvállú állasbogár) Mintavételi helyek: Zalaszántó, Tátika-hegy; Keszthelyi-hegység HUBF20035; Kis-Balaton HUBF30003 Korábbi adatok: Zirc; Északi-Bakony HUBF30001 Bakonyszentkirály, Zörög- tető; Északi-Bakony HUBF30001 Sümeg; Uzsai-erdő HUBF 20029 <u>Bolbelasmus unicornis</u> (szarvas álganéjtúró) Balaton környéki előfordulásainak ellenőrzése. Lelőhelyadatok: Balatonaliga, Balatonalmádi, Balatonberény, Berhida, Paloznak, Vászoly, Nagyberény Ebből Natura 2000-es területek: Vászoly, Öreg- hegy; Öreg-hegyi-riviéra HUBF20016 Paloznak; Balatonfüredi- erdő HUBF20034 Berhida; Berhidai- lőszvölgyek HUBF20024 <u>Cucujus cinnaberinus</u> (skarlátbogár) Potenciális előfordulások vizsgálata a Balaton- felvidéki Natura 2000-es területeken Mintavételi-helyek: Balatonfüredi-erdő	680	Bakonyi TTM	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Natura2000 (átadott pénzeszköz)

	HUBF20034 Öreg-hegyi-riviéra HUBF20016 Pécselyi-medence HUBF20014 Fekete-hegy HUBF20007 Tapolcai-medence HUBF20028				
54	<i>Saga pedo</i> populációk visszaellenőrzése	0	Kenyeres Zoltán	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Önálló felajánlás
55	Pelemonitorozás (Dörgicse)	20	BfNPI	Az érintett területen az ellenőrzések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000
56	Országos ürgemonitorozás	20	BfNPI	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek.	Saját költségvetés NBmR
57	Telepesen fészkelő, illetve fokozottan védett madárfajok felmérése	0	BfNPI	A országosan koordinált felmérés folyamatos.	Saját költségvetés
58	"Zászlóshajó fajok" monitorozása Veszprém és Zala megyében (pl. lisztes kankalin, mocsári kardvirág, stb.)	0	BfNPI	A fajok előfordulásának évenkénti rögzítését a tv-i örök és szakfelügyelők megteszik.	Saját költségvetés
59	Ragadozó madár felmérés, gallyfészkek felmérés	0	BfNPI		Saját költségvetés
60	Vidrafelmérés végrehajtása	0	BfNPI		Saját költségvetés

2012. évben 3.5 M Ft-ot költöttünk a fenti programok végrehajtására. Az alulfinanszírozottság továbbra is gondot okoz, a kutatók a tíz évvel ezelőtti összegekért dolgoznak, piaci alapon ennek többszörösét kellene a Natura 2000 és NBmR programok minőségi végrehajtására fordítani.

Számos aktuális felmérésre a rendelkezésre álló források hiányában továbbra sem kerülhetett sor (vizes élőhelyek, erdőtársulások, bagolyköpet-határozás, élőhelyterképezések ismétlése). A monitorozásra fordítható összegeket a feladatok növekedése miatt (Natura 2000 jelölő növényfajok teljes körű monitorozása, erdőtársulások monitorozása, Natura 2000-rel kapcsolatos feladatok növekedése) jó lenne minimálisan a korábbi szintre visszaállítani, illetve az elmaradt feladatok pótlása végett növelni. Nagy problémának látjuk, hogy a kutatások az emelkedő költségek és infláció miatt egyre inkább alulfinanszírozottak. A természetvédelmi kezeléseket megalapozó, részben jelentési kötelezettséget szolgáló monitoring feladatokra sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni!

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A biotika adatok gyűjtése 2012. eleje óta, és jelenleg is folyik. Az adatok betöltése a 2012. évben a korábbi TITT üléseken elhangzottak függvényében zajlott, tekintettel a betöltéskor jelentkező hibákra, illetve a külső programfejlesztő rendelkezésre állására, aki ezen hibák elhárításában volt érintett. Jelenleg 34.856 adat van a BfNPI TIR rendszerében. A betöltések a továbbiakban a szoftverfejlesztői támogatás rendelkezésre állása szerint végezhető el.

A biotika adatok folyamatba lévő gyűjtése (őri, kutatói jelentések) természetesen TIR-be importálható módon folytatódnak (elektronikusan).

Tekintettel arra, hogy a technikai támogatás a 2012. évben nem vagy csak korlátozottan volt elérhető a betöltési feladatokat a 2013. évben fogjuk megvalósítani. A 2013. évi Natura Hálózathoz kapcsolódó ország jelentésekhez az Igazgatóság összegyűjti a rendelkezésre álló historikus adatait, amely feldolgozást követően a BfNPI által gondozott TIR-be feltöltésre fog kerülni.

4.4. Jelentési kötelezettség

Az Igazgatóságot több témakörben és több szervezet felé érinti jelentési kötelezettség. A felettes szerv felé valamennyi rendkívüli eseményről azonnali jelentéstételre kerül sor. A nagyobb horderejű illetve időben elhúzódó témákban pedig rendszeres és folyamatos az ilyen tevékenység.

A 2012. évben életbe lépett a KÖÁT-176/2012. számú államtitkári utasítás, amely részletesen kiadta a „vezetői fórumrendszer” elemeit és feladatait. Ennek keretei között folyamatosan tájékoztatjuk felettes szervünket a működésünkről.

A nemzetközi szerződésekből, kötelezettségekből adódóan több témakörben is fennáll a jelentési kötelezettség. Kötelező feladat a Natura 2000 és Ramsari területek állapotának, állományainak nyomon követése a kötelező adatszolgáltatáshoz.

2012. évben jelentősebb feladatot a Natura 2000 SDF adatlapok kiegészítése, pontosítása adott. Illetve elkezdődtek a 2013. évi országjelentéshez szükséges adatösszesítések is.

A területi szervek közül a megyei Önkormányzatok és a Kormányhivatalok felé kerül sor tájékoztatásra.

Szintén rendszeres tájékoztatást, beszámolást igényelnek a pályázati kötelezettségek, így a KEOP 17 beruházási helyszíne, „Keleti-Bakony” LIFE +, HABIT-CHANGE pályázat, - "Be Nature" program, stb.

5. Kezelési tevékenység

5.1. Természetvédelmi kezelési és Natura 2000 fenntartási tervek

5.1.1. Kezelési tervek

A 2012. évben történt felterjesztések:

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Megalapozó anyag	Részletes kezelési terv	"C" fejezet	VM tervtár	Megjegyzés
Nagyberekai Fehérvíz TT (javítás)	+	+	+	+	Minisztériumok közötti egyeztetésen

Jogszámban megjelent természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;
- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;
- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Úrkúti-öskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011);
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

A 2012. évben nem jelent meg új természetvédelmi kezelési terv működési területünkre vonatkoztatva.

5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek

„Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján pályázni lehetett a BfNPI működési területén található 22 db Natura 2000 terület fenntartási terv elkészítésére.

A feladat a 275/2004. (X. 8.) Kormány rendelet 13. sz. mellékletében részletezett formai és tartalmi követelményeknek megfelelő Natura 2000 fenntartási terv és az azt megalapozó dokumentáció elkészítése, valamint a terv egyeztetése.

A BfNPI, mint együttműködő partner vesz részt a pályázatban 3 ügyféli jogállású gazdasági szervezet mellett. Közösén fogjuk a 22 db Natura 2000 fenntartási tervet elkészíteni a megadott határidőre (2013-2014).

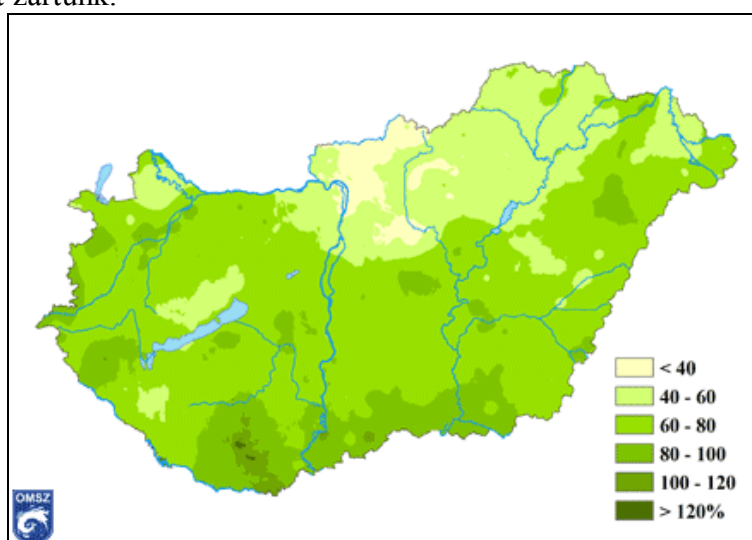
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Időjárási anomáliák

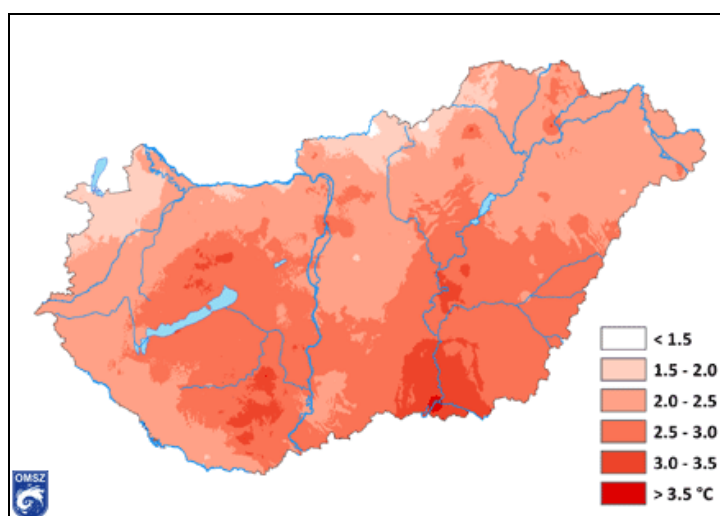
A 2012. év elején a szokásosnál jóval hidegebb februárt egy enyhébb január és december előzte meg, így az évszak középhőmérséklete átlagközele volt. A szokásosnál csapadékosabb december és a közel átlagos csapadéku január és február együttesen enyhe csapadéktöbbletet eredményezett az évszak végére.

2012 tavaszán a szokásosnál magasabb hőmérsékletű hónapokat regisztráltunk, a legnagyobb eltérés márciusban volt, a legkisebb pedig májusban. Az idei március az elmúlt 112 év legszárazabb márciusa volt, az április szintén átlag alatt alakult csapadék szempontjából, míg májusban normál körüli csapadékösszeg jelentkezett országos átlagban, s így egy átlagosnál szárazabb tavaszt zártunk.

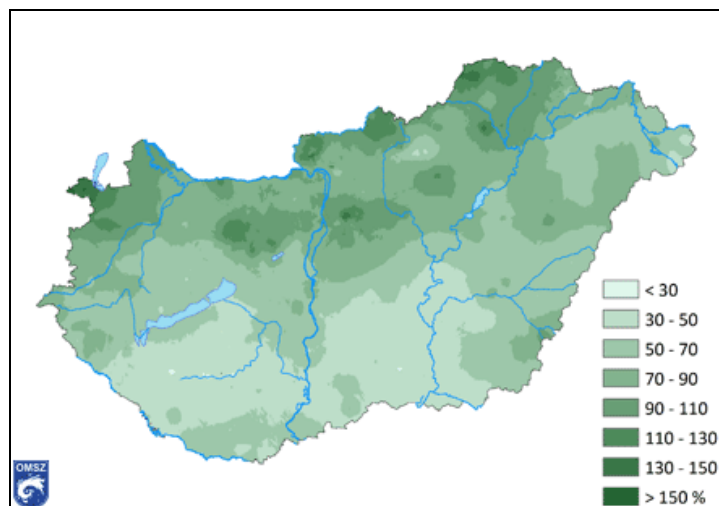

A 2012-es tavasz csapadékösszege a sokéves (1971-2000-es) átlag százalékos arányában kifejezve

A 2012. évi nyár az elmúlt 112 év viszonylatában a 2. legmelegebb és a 11. legszárazabb nyár volt hazánkban. 2012 augusztusa 1901 óta a legszárazabb augusztus volt.

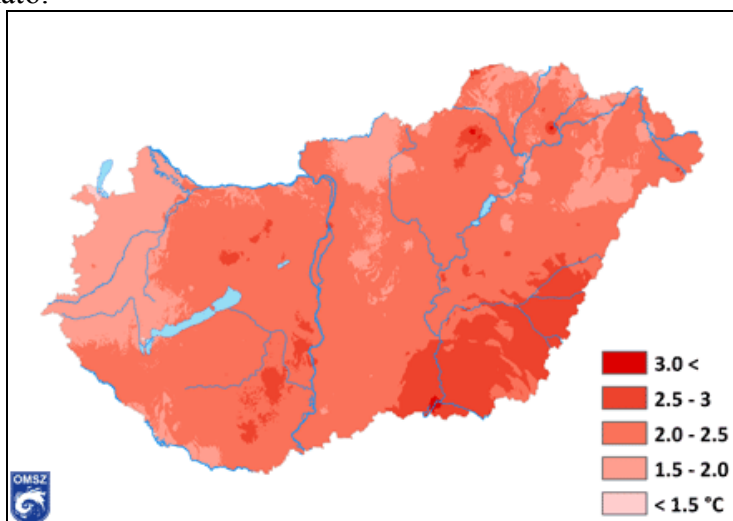

A 2012-es nyár középhőmérsékletének eltérése a sokéves átlagtól

A 2012-es nyár csapadékösszege a sokéves (1971-2000-es) átlag százalékos arányában kifejezve

A 2012. évi ősz az 1901 óta mért 4. legmelegebb ősz, csapadék szempontjából pedig átlagosnak mondható.

A 2012-es ősz középhőmérsékletének eltérése a sokéves átlagtól

A 2012. decemberi középhőmérsékleti értékek hazánkban DNY-ÉK irányú elrendeződést mutatnak: a Dunántúlon jellemzően $+1^{\circ}\text{C}$ körüli havi átlagértékeket kaptunk eredményül, míg kelet felé haladva egyre alacsonyabb értékek voltak jellemzőek – az ország legnagyobb részén 0 és -2°C között alakult a havi középhőmérséklet. A lehidegebb Kékestetőn volt: itt $-3,9^{\circ}\text{C}$ -os havi középhőmérsékletet regisztráltunk. A havi csapadékösszegek területi eloszlása szerint decemberben mind a legcsapadékosabb, mind a legszárazabb területek az ország dunántúli régiójában mutatkoznak: a hónapban a legtöbb csapadékot ($123,6$ mm) Barcs állomásunkról jelentették, mely hazánk DNY-i részén helyezkedik el, a legkevesebbet pedig ($18,8$ mm) az ÉNY-i Zalaegerszeg Nagykutasról. Az ország legnagyobb részén a havi csapadékösszeg 35 - 50 mm között volt.

(Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/)

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.

No	A terület megnevezése	Érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa (Á-NÉR kód v. leírás)	Fenntartás célja – fő beavatkozások/kezelések
1	Attyai láprét TT	15	láprét	Szárazzás
2	Bakonygyepesi zergebogláros TT	7	láprét	Szárazzás
3	Balatonfüredi-erdő TT, Koloska-völgy	20	cserjésedő borókás gyep	Egyszeri szárazzás, legeltetés juhokkal / Gyepek fenntartása
4	Balatonkenesei Tátorjános TT	2	cserjésedő gyep	Egyszeri kaszálás, cserjeirtás
5	BfNP Balatonberény	5	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
6	BfNP Balatonberény	27	legelő	Legeltetés szürke marhákkal, tisztítókaszálás, cserjeirtás kézi munkával
7	BfNP Balatonszentgyörgy	2	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
8	BfNP Csupaki Kerekedi-öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	Kétszeri tisztító kaszálás, villanypásztor kiépítése, legeltetés szürke marhákkal / A terület állapotának javítása
9	BfNP Főnyed	12	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárazzással, cserjeirtás kézi erővel, zöld juhar irtás kézi erővel.
10	BfNP Garabonc	20	elgyepesített szántó	Tisztítás, kaszálás
11	BfNP Garabonc	15	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárazzással, cserjeirtás gépi erővel
12	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyep	18	kékperjés, kiszáradó láprét	Kaszálás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
13	BfNP Káli-medence, Kopárrét, Honcsokos	40	kiszáradó láprét/sztyepprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
14	BfNP Káli-medence, Kornyi tó	15	tómeder	Nád- és vízi növényzet aratása / Nyílt vízfelület fenntartása
15	BfNP Káli-medence, Kornyi tó környéke	300	száraz legelő	Legeltetés juhokkal, gépi bozótirtás / Gyommentesítés, kézi bozótirtás
16	BfNP Káli-medence, Kővágóórsi kötenger	7	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, legeltetés, bozótkaszával kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
17	BfNP Káli-medence, Salföldi kötenger	4	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
18	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	15	sztyepprét	Áthajtásos legeltetés szürkemarhákkal
19	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	2,5	töviskés	Kézi bozótirtás / Vetővirág , Iris pumila élőhelyének kitisztítása
20	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárazzás -legelőgyomok lezúzása
21	BfNP Káli-medence, Szegszénai rét	65	kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
22	BfNP Káli-medence, Szentbékállai kötenger	9	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás/ Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
23	BfNP Káli-medence, Tódi forrasi gyep	60	kiszáradó láprét, töviskés	Legeltetés, gépi bozótirtás / Invazív fajok visszaszorítása
24	BfNP Kápolnapusztá	8	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárazzással, cserjeirtás gépi erővel

25	BfNP Kis-Balaton	491	kaszálók, legelők	Kaszálás, legeltetés
26	BfNP Kis-Balaton I. ütem	1	gyomosodó sziget	Sirály- és récefajok, valamint nyári lúd költőterületének megtisztítása a dús vegetációtól
27	BfNP Kis-Balaton II. ütem	1	invazív fajokkal borított terület	Gyalogakác irtása gyakorlatosokkal és a fenékpusztai MME madárgyűrűzőtábor önkénteseivel, valamint közfoglalkoztatottakkal.
28	BfNP Kis-Balaton II. ütem	150	nádas	Egyidejű és avas nád fenntartási célú aratása
29	BfNP Pécselyi-medence, Balatonszőlős Kaszálók	4	kaszálórét	Kaszálás és legeltetés / Gyepek fenntartása
30	BfNP Pécselyi-medence, Barta-rét, Varjas-kút menti rét	4	láp-rét	Mozaikos kaszálás (vérfűboglárfka) / Gyepekben lévő gyomok visszaszorítása
31	BfNP Pécselyi-medence, Nagy-rét, Diósi-rét, Jábod, Kövesi-rét, Bab-völgy	65	kaszálórét	Mozaikos kaszálás / Gyepek fenntartása
32	BfNP Pécselyi-medence, Vászoly Eresztvény	2	kaszálórét	Kaszálás és legeltetés/ Gyepek fenntartása
33	BfNP Sármellék	21	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
34	BfNP Sármelléki berek	8	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással
35	BfNP Sávoly	7	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
36	BfNP Szőkedencs	100	elgyomosodott, cserjésedett gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, illetve kézi munkával, bedőlt fák eltakarítása ahol szükséges.
37	BfNP Tapolca-medence B.tördemic Egervíz és Malomárok közötti területek	60	üde-és kiszáradó láp-rét	Legeltetés/Biomassza eltávolítása
38	BfNP Tapolca-medence Felső-Kongó	450	üde-és kiszáradó láp-rét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
39	BfNP Tapolca-medence Ludtilos	80	üde-és kiszáradó láp-rét	Kaszálás és legeltetés/Biomassza eltávolítása
40	BfNP Tapolca-medence Papsapka kövek	2	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás/ Geológiai formációk láthatóság biztosítása
41	BfNP Tapolca-medence Salföldi Kötenger	4	szilikát sziklagyep	Legeltetés / Geológiai formációk láthatóság biztosítása
42	BfNP Tapolca-medence Szigliget Ávorsa	100	üde-és kiszáradó láp-rét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
43	BfNP Tihanyi-félsziget	130	franciaperjés kaszálórétek, lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	Kaszálás illetve legeltetés juhokkal és szürke marhával, a cserjésedő részekben gépi szárzúzás, invazív fajok, elsősorban a bálványfa és a keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása / Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása
44	BfNP Tüskés tó	5	mocsár, kiszáradó láp-rét	Nádaratás, szárzúzás
45	BfNP Vörs	25	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
46	BfNP Zalakomár	16	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással
47	BfNP Zalakomár	81	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
48	BfNP Zalakomár	91	legelő	Legeltetés bivalyokkal, szürke marhákkal, tisztítókaszálás, bokrozás kézi munkával

49	BfNP Zalavár	64	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
50	BfNP Zalavár	138	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás
51	BfNP Zalavár, Háztáji legelő	5	elgyomosodott legelő	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, majd legeltetés bivalyokkal
52	Dél-zalai homokvidék (HUBF20049)	2	magyar csenkeszes zárt homoki gyepek	Illegális szemétkeresések felszámolása
53	Devecseri Széki erdő TT	5	Láprét	Szárzúzás
54	Látrányi-puszta TT	5	láp és mocsárrétek	Szárzúzás, cserjeirtás
55	Magas-Bakony TK Szömörke völgy	15		szárzúzás
56	Magas-Bakony TK Tiszta-víz völgy	5		szárzúzás
57	Mura-menti TK	4	holtág	Holtág rehabilitáció / Homokzsákos vízvisszatartó beépítése az Ó-Lendva holtágon (Tornyiszentmiklós)
58	Mura-menti TK, Letenye	2,5	puhafás ligeterdő	Erdőfelújítás, ápolás egyszer, vadkár és árvíz miatt
59	Nagyberek Fehérvíz TT	300	láp és mocsárrétek	Kaszálás, szárzúzás
60	Ordacsehi berek	20	láp és mocsárrétek	Kaszálás
61	Somló TK	15	hegyi kaszáló	Kaszálás
62	Somlóvásárhelyi Holt-tó TT	12	láprét	Szárzúzás
63	Tapolcafői zergebogláros TT	15	láprét	Szárzúzás

Az élőhely fenntartás kézimunka részét - villanypásztor építés, fenntartás, cserjeirtások, kézi kaszálás – az országos közfoglalkoztatási programban foglalkoztatottak végezték.

A gépi munkákat - kaszálás, szénabetakarítás, szárzúzás, tisztító kaszálás - a BfNPI gépei végezték, ez évben mezőgazdasági szolgáltatások megrendelésére csak kapacitás kihasználás növelése érdekében és elhúzódó bálázó javítás miatt került sor.

A *gyepterületek* természetvédelmi kezelését általában kaszálással, kisebb részben legeltetéssel látja el Igazgatóságunk. A legérzékenyebb és természet-közeli állapotú vizes élőhelyek esetében a legjobb kezelés, a természetes folyamatok szabadon hagyása. A Balaton-felvidéken, a BfNPI az egyik legnagyobb – szerencsére már nem az egyetlen - állatállománnyal rendelkező gazdálkodó. A korábbi állatlétszámot kis mértékben növeltük, a nőivarú állatállományunk egy részének tenyésztésben tartásával. Igyekeztünk a tulajdonosok bevonásával a legeltethető területek nagyságát növelni a tulajdonosokkal egyeztetett módon.

A gyepterületekkel határos *szántók* kezelése, Igazgatóságunk több régiójában továbbra sem megfelelő. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy a földalapú támogatás igénybevétele a szántó művelés legfontosabb oka és nem a gazdaságilag és ökológiai szempontból megalapozott művelés. A területeken felhasznált kemikáliák nehezen ellenőrizhetőek és kárt okoznak a gyepterületek szegélyein.

Az Igazgatóság kezelésében lévő *erdőterületek* az elmúlt években megsokszorozódtak. Az erdőterület nagysága jelenleg már meghaladja a 2000 ha-t. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, mintegy 60 község határában helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafaj-

összetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccs karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cseres-tölgyesek, de lúpvidéken égeresek, fűzesek, néhol telepített akácok, fekete és erdei fenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett fűzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehetne beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősitések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

A 2010 évben 20 hektáros klímaerdő telepítése valósult meg Balatonmagyaródon. Ez az erdő a 2012. évi aszályos időjárás ellenére megerősödött és a további erdészeti kezelések után várhatóan sikeres telepítéssé válik.

A nádasok kezelését a Kis-Balaton régióban a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal egyeztetve vállalkozók bevonásával végeztük el, de a 2012. évben az időjárás és a jég hiánya jelentősen hátráltatta. A nádaratás legfontosabb szempontja az, hogy változatos élőhelyek, egyidejű és többidejű (avas) nádasok egyaránt legyenek.

5.3. Élőhely-rehabilitáció, -rekonstrukció

Pályázat neve	Azonosító	BfNPI
Futó pályázatok		
Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0024	pályázó
Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein. I forduló	KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030	pályázó
Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008	pályázó
Élőhely helyreállítás a a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. I. forduló	KEOP Beadás folyamatban.	pályázó
Eastern Bakony LIFE +	LIFE 07 NAT /H/000321 Eastern Bakony	partner
Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0024	Pályázó
Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területein. I forduló	KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030	Pályázó
Élőhely helyreállítás a a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. I. forduló	KEOP Beadás folyamatban.	Pályázó
Eastern Bakony LIFE +	LIFE 07 NAT /H/000321 Eastern Bakony	Partner

Részletek a 6. fejezetben.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Lásd 5.2.1. pont.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	-	FV	Tapolca-Sümeg közötti út padkáján lévő növények védelmét kaszálás ellen az úttestre festett jelekkel oldottuk meg.
2	búbos cinege (<i>Lophophanes cristatus</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése A Fenyőfői Ósfenyvesben odú telepek ellenőrzése
3	bütykös hattyú (<i>Cygnus olor</i>)	-	V	2 legyengült madár mentése, megfelelő élőhelyre szállítása.
4	Cinegefélék + fakusz (<i>Certhia familiaris</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
5	denevér védelem	-	V	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése. ideiglenes igénybevétel látszott egy-két helyen.
6	denevér védelem	-	V, FV	20 db denevérodú elhelyezése katonai bunkerekben a K-Bakonyban. A szellőzők, eltömedékelése, hogy az átteleléshez szükséges optimális hőmérséklet és páratartalom kialakuljon. A téli időszakban szabadba került denevérek (4 korai denevér) fagymentes helyre szállítása. Lakosság tájékoztatása (cikkírás)
7	egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	-	V	Áramütött, gázolt madarak mentése, menhelyre szállítása 11 esetben
8	énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
9	erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, kezelése, 1 esetben
10	fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Fészektartó állvány és műfészek kihelyezés (23 db).
11	fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Fészkelő állomány felmérés. Fészektartók, veszélyeztető tényezők számbavétele
12	fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Kritikus fészek áthelyezése 1 esetben, A gyógyítható fiókák madármenhelyre szállítása, sérült madár mentés, 2 esetben
13	fehér májvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	-	V	A Sásdi rét- kontroll terület kivételével-szürkemarhákkal legeltetve, utána tisztító kaszálás
14	fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészek körül, fészekalap készítés leszakadt fészek helyére
15	gémfélék (<i>Ardeidae</i>)		FV, V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádaratással is érintett Kis-Balatonon.
16	gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	+	FV	Állományok megóvása a ragadozóktól (róka)

17	gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	+	FV	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisórs-pusztai öntödei homokbányánál és a kővágóörsi homokbányában
18	gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)		FV	Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka). Balatonhídvég, Kápolnapuszta.
19	hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)			Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
20	haris (<i>Crex crex</i>)		FV	Hariskímélő kaszálás a saját vagyongazdálkodású gyepterületeken.
21	haris (<i>Crex crex</i>)	+	FV	Harisvédő kaszálás a Tapolcai-medencében
22	haris (<i>Crex crex</i>)	+	FV	Kaszálás korlátozása a Henyei, a Bácsi réten, valamint Kékkút alatti réteken. Kaszálásnál madárriasztó szerkezet alkalmazása.
23	hegyi billegető	-	V	Odú ellenőrzése A Gerence és a Gella patak völgyében kihelyezett odúk ellenőrzése.
24	héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
25	Holuby bangó (<i>Ophrys holubyana</i>)	-	FV	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején.
26	hóvirág (<i>Galathea nivalis</i>)	-	V	Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban
27	hüllők mentése		V	mocsári teknős
28	kételtűek (<i>Amphibia</i>)		V	Segítséget nyújtottunk a zalacsányi békaterelő kiépítésében.
29	kislégykapó (<i>Ficedula parva</i>)	-	V	Odú ellenőrzése és ezek figyelése
30	küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	V	A várpalotai Nagy-bivalyos bányatavon és az Inota 30 tavon lévő fészkelőhelyek karbantartása.
31	lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	-	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporító kertben (tőzegágyban). Megtelepítés a Zirci Arborétum tőzegkertjében.
32	lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	+	FV	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten.
33	magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás tér és időbeli korlátozása a BfNP-ban (Pécselyi-medence rétjein, a Külső-tónál, a Felső-Kongón, a Sásdi-réten).
34	magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás tér-és időbeli korlátozása Felső-Kongóban.
35	magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás, legeltetés tér-és időbeli korlátozása a Sásdi réten.
36	mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	+	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporító kertben (tőzegágyban).
37	nádi énekes madarak	-	V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a Kornyai tavon.
38	nádi énekes madarak		V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádaratással is érintett Kis-Balatonon.
39	nagy aggófü (<i>Senecio umbrosus</i>)	-	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporító kertben (tőzegágyban). A szaporító kertben előállított magokkal magszórást végeztünk a Lesenceistváni lápréten.
40	nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben

41	parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisórspusztai öntödei homokbányában.
42	parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)		V	Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka).
43	pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	+	FV	Kaszálás, tér-és időbeli korlátozása a Tapolca Pénzesréten
44	pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	+	FV	Legeltetés, tér-és időbeli korlátozása a Kornyi tó környéki gyepeken. Cserjeirtás kézzel, géppel.
45	réti sas (<i>Aliaetus albicilla</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészkek körül
46	tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	+	FV	1. Magszórás a védett területen termő egyedekről 2. Maggyűjtés távolabbi állományokból, magvetés ebből az anyagból a védett területekre 3. Cserjeirtás, kaszálás a védett területeken
47	tavaszi tőzike (<i>Leucojum aestivum</i>)	-	V	Órzés a Kerka-mentén (Lenti Parkerdő)
48	téltemető (<i>Eranthis hiemalis</i>)		V	Fokozott ellenőrzés virágzás idején.
49	ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	V	Ürge- befogás a Belső-tó melletti állományból és telepítés további helyszínekre (117 példány áttelepítése Várpalota-Hidegvölgybe, egy heti utógondozás, egy héten át 24 órás őrzés)
50	vidra (<i>Lutra lutra</i>)	-	FV	2 db kölyök mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
51	vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	-	V	Vércse költő odú kihelyezése (10 db Pécselyi- és Káli-medence)

5.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	2010. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Szürkemarha		
	Tenyészbika	3	-1
	Tehén	183	27
	Növendék	112	41
	Összesen:	298	67
	Charolais		
	Tenyészbika	2	2
	Összesen:	2	2
Bivaly	Tenyészbika	4	0
	Tehén	200	1
	Növendék	53	6
	Összesen:	257	7
Juh	Racka juh		
	Tenyészkos	3	-1
	Anyajuh	128	-65
	Növendék	15	-33
	Összesen:	146	-99

Ló	Kisbéri félvér	2	0
Sertés	Mangalica	0	0
Egyéb	Komondor	1	0
	Szamár	8	-2

Tihany (+Csopak)

Szürkemarha: A Belső-tó partján a BfNPI kezelésében lévő, bekerített mintegy 10 ha gyepen területkezelési és bemutatási céllal elhelyezésre került fiatalított tehénállományból annyi változás történt, hogy decemberben a tihanyi gulya egy telelőhelyre a Csopak Kerekedi Öbölbe kerültek összecsoportosításra. A szaporulat leválasztás után, ősszel Salföldre került, ahonnan azokat kivétel nélkül értékesítettük. Az év végén egy korábbi OMMI tulajdonban lévő 14 éves Bögöly nevű tenyészbika elhullott a csopaki legelőn.

Rackajuh: Tihanyban a Kutatóháznál az BfNPI tenyészkos állománya található. A kosok az év nagy részét itt töltik és csak a termékenyítő kosok (3db), kerültek át a Káli-medencébe november közepétől január elejéig. Az év során egy tenyészkos elhullás történt.

Káli-medence (Salföldi Major)

Bivaly: 5 db növendék üszőt tartunk a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőn, ezeket továbbra sem fedeztettük. Vegetációs időben a fűvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, szemes takarmányt, sót kapnak. Az állatok szabadok, nincs napi mozgatásuk; természetes táplálkozó, pihenő ritmusaik szerint élnek. Ivóvizüket mesterséges itatással pótoljuk, mert a környék forrásai elapadtak és ezt egyelőre a csapadékos tél sem pótolta.

Szürkemarha (A medence belső területei és Kornyi-tavi telep): A gulyák tavasztól-őszig a Szegszénai- és Sásdi-réten és az év során kialakított legelőterületeken villanypásztorban tartózkodtak. Egy gulyát a Kis-Balatonról hoztunk át, Káli medencébe, ezek fiatal tehenekből álló gulyát alkotnak. A teletetés továbbra a salföldi Major mellett levő területen történik, melyet biztonságosan kiépítettünk, bár az idei nagyon sok csapadékot hozó tél miatt komoly sármennyiséggel kellett a gondozás megtétele érdekében megbirkóznunk. A 2012. évben született borjakat év végéig teljes egészében értékesítettük. Varkocs nevű tenyészbikánk az év során elhullott.

Rackajuh: A rackaállományunk a Kornyi-tónál lévő majorban található. Az állatok időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki a legelőre. A rackákat egy általunk felügyelt - nagy tapasztalattal rendelkező - vállalkozó gondozza, aki saját állománnyal (merinó) is rendelkezik és tőlünk területet és hodályt bérel. 2012. évben kiöregedés miatt több elhullás is volt. A jövőben egy fekete racka háremet (kb. 60 anya) szándékozunk megtartani, a többi anya és növendék állomány értékesítésre kerül.

Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum

Zsandár nevű tenyészbikánk volt Kápolnapusztán egy gulyával. Naponta „pásztor” és kutya segítségével jártak ki a környék legelőire, ennek köszönhetően ez az állomány nagyon szelíd. Az állatok jó kondícióban vannak. Bemutató céllal állandóan a majorban továbbra is tartunk növendékállatokat.

Az itt született borjakból az üszöket a vérvonal és az őshonos támogatás miatt már második éve megtartottuk. A későn indult ellések és a nagyobb, salföldi szürkemarha borjak miatt az eladások innen döntően 2012.-ben lesznek.

Zalavár, legelő

A 2012-ben született borjak egy része, az ellés időpontja miatt még a telepen van, az értékesítésre az első félévben sor kerül.

Továbbra is itt két, mintegy 80-as létszámú gulya van, tenyésztésidőszakban egy-egy tenyész bikával (Szilaj és Duhaj).

A szükséges takarmánymennyiség a tavalyi nagyon aszályos időjárás ellenére rendelkezésre áll. Egy részük elöregedett bála, ennek kompenzálására kis mennyiségű lucerna bála és szalma bála vételére került sor. A nőivarú állomány értékesítése a felmerült igények miatt várhatóan szinte kizárólag továbbtartásra fog megtörténni.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

Az Igazgatóság kezelésében lévő erdőterületek nagysága közel 2500 ha. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, 64 község határban helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafajösszetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccs karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cseres-tölgyesek, de lápvidéken égeresek, fűzesek, néhol telepített akácok, fekete és erdei fenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett fűzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehet beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

2012. évre vonatkozó erdőgazdálkodási munkák és végrehajtásuk:

Erdőtelepítés:

Összes terület: 24,36 ha, siker: 20,30 ha (83,3 %). Ebből 20,0 ha a „Környezetvédelmi Visszaforgó Hitelalap Összegének környezetvédelmi célú támogatásokra való felhasználásáról” készített előterjesztésben célként megjelölt klímaerdő telepítése (2010-ben).

Erdősítés:

Összes erdőfelújítási kötelezettség 16,51 ha, siker 11,06 ha (67,0 %). Hátralékos erdősítések területe: 0,6 ha. Letenye 27 F erdőrésztlet esetében kértük természetvédelmi célból tisztásként - fátlan állapotban tartását, de nem engedélyezték. A Letenye 27 F erdőrésztlet még a T Sz időkben, 1994-ben került letermelésre. Az erdőrésztlet felújítása nem történt meg. Üres vágásterületként a rajta felferődött akác sarjakkal 1997-ben vettük át. A területet azóta kétszer erdősítettük be, mindkétszer sikertelenül. Az előírt hazai nyár csemeték a gödrös ültetés ellenére nem eredtek meg a kavicsos talajon. Az erdészeti hatóság álláspontja szerint a tisztásként való tartás az erdőfelújítási kötelezettségből való törlését is jelenti, melyre a hatályos erdészeti jogszabályok nem adnak lehetőséget.

Tisztítás:

Tervezett terület 2,82 ha, végrehajtva 2,82 ha, erély 3 m³/ha

Törzskiválasztó gyérités:

Tervezett terület 12,80 ha, végrehajtva 9,49 ha, 1,22 ha (Vörs 10 I) áthúzódik 2012-re. KEOP csúszás miatti elmaradás: 1,99 ha. Végrehajtott átlagos erély 22 m³/ha.

Növedékfokozó gyérités

Tervezett terület 2,16 ha, végrehajtva 0,63 ha, átlagos erély 38 m³/ha, a Balatonhenye 8 B KEOP csúszás miatt elmaradt.

Bontóvágás

Tervezett redukált terület 0,99 ha, végrehajtva 0,99 ha. Erélye: 90 m³/ha.

Szálalóvágás (folyónövedék: 3,2 m³/ha/év)

Tervezett terület 6,79 ha, végrehajtva 6,79 ha. Átlagos erély 9 m³/ha.

Készletgondozó használat:

Tervezett terület 2,46 ha, végrehajtva 2,46 ha. Átlagos erély 40 m³/ha.

Egészségügyi termelés:

Tervezett terület 7,28 ha, végrehajtva 7,28 ha. Átlagos erély 21 m³/ha.

Az elkövetkező években várható e tevékenység folytatása hasonló volumenű és léptékű munkákkal.

A végrehajtott fahasználati adatok tisztítás, törzskiválasztó gyérités növedékfokozó gyérités, készletgondozó használat, egészségügyi termelés és szálalóvágás esetén az érintett területre, bontóvágás esetén redukált területre vonatkoznak.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (bruttó ha)
1	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304010-4-3-0 kódszámú vadászterület)	2.849
2	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303910-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.980
3	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202810-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.567

Igazgatóságunk a 2007. március 1-től kialakított három vadgazdálkodási egységében – csakúgy, mint a korábbi évtizedekben – folytatott vadgazdálkodást a 2008., a 2009., 2010., 2011. és a 2012. évben is. A korábbi évek gyakorlatában semmilyen érdemi változtatást nem tettünk.

A Tihany Vadgazdálkodási Egységében 2 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek a 2012. évben is elsődleges célja a vaddisznó, és gímszarvas kiszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka állományának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya továbbra is magas lehúzódtak a Balaton parti nádasokba, számottevő károkat okozva a tihanyi kertkultúrákban, szőlőültetvényekben. Jellemzően a korábbi években éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több mint 50, 2009-ben 65, 2010-ben 80, 2011-ben 48, míg 2012-ben 83. 2012-ben belterületi vadkáraink voltak jellemzőek, kerítések és locsoló berendezéssel telepített gypszönyegek megrongálása. Sajnos a fizetőképes kereslet, valamint az Állategészségügyi Hatósági előírások jelenleg az élvefogást nem teszik lehetővé.

A Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egységében 3 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, a vaddisznók létszáma és terítéke is hasonlóan alakult. Biztonsági okokból nem vadászható, de a vadkár szempontjából kiemelten érzékeny Szigliget belterülethez közeli területen két vaddisznó élővad befogónkban összesen 46 példányt sikerült befognunk. Tihanyban és Badacsonyban is sikerült bér vadásztatás útján értékesítenünk összesen 4 példány őzbakot és öt példány gímszarvas bikát.

A Kis-Balaton Vadgazdálkodási Egységében szintén 3 természetvédelmi őr lát el hivatásos vadász feladatokat is.

A bérvadásztatás során kettő példány 10 kg feletti, és egy példány 10 kg agancs súlyú bika is terítékre került gímszarvasból, őzből ugyanakkor lényegesen kevesebbet látunk, feltehetően az itt véglegesen megtelepedett aranyakál családoknak „köszönhetően”. Mezőgazdasági káraink mértéke a kiemelt figyelemnek, az épített vadkárelhárító kerítéseknek, no és a szerencsének köszönhetően alacsony volt.

Összességében vadászterületeinken kevesebb az őz és talán a vaddisznó, míg a gímszarvas létszáma nem változott, esetleg valamivel több. Tihanyban, Badacsonyban teljesítjük az éves kilövési terveket, vaddisznóból és gímszarvasból többet (másfélszer annyit) hozunk terítékre. A Kis-Balatonon is teljesítjük az éves terveket.

A kísérleti Larssen-csapdás szárnyas dúvad állományapasztás tapasztalatai kedvezőek, a jövőben mindhárom vadászterületen megpróbáljuk alkalmazni, sajnos az alacsony km keret e feladat ellátásában tipikus hátráltató tényező. A jövőt tekintve kiemelt feladat a róka fokozott állományapasztása is.

Mindenhol részt vettünk a róka immunizálásban és a vaddisznók sertéspestis vizsgálatában. Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el.

Együttműködésünk folyamatos a Megyei Vadászati Hatóságokkal és a Vadászkamarákkal.

5.8. Halászati vízterek

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
1	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7

A Mura két holtága esetében az érintett halászati víztereknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg megfelelő szaporulat esetén áttelepítéssel. A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állományszabályozásra korlátozandóak. Erre idegenhonos halfajok megjelenése illetve esetleges egészségügyi problémák esetén kerülhet sor. Ezen feladatok elvégzését az Igazgatóság akár saját, akár a vagyonkezelésébe tartozó Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit ZRT ember és eszközállományával el tudja végezni.

Az érintett területek árvíz esetén közvetlen kapcsolatba kerülnek a Murával, így az ott található őshonos halfajok szaporodó-helyeként is szolgálhatnak, emiatt a nagytestű egyedek közlekedését a folyó és e területek között nem szabad korlátozni.

Igazgatóságunk 2008 nyarán képviseletet kapott a BH Zrt. felügyelő bizottságában, 2009 augusztusától szétvált a Zrt., majd október 01-től a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. a vagyonkezelésünkbe került.

Az eredmények közé soroljuk a középtávú szakmai koncepció és a szigorúbb, veszteséggel nem számoló költségvetés elfogadtatását, amelynek betartásával 2010-től az előzetes pesszimista várakozásokkal ellentétben immár a 3. évet is a Zrt. pozitív mérleggel zárta. A

balatoni halászatról kialakult kép javításában jelentős változás volt tapasztalható, az új vezetés a korábbiaknál nagyobb energiákat fektetett a PR tevékenység fejlesztésébe. Igazgatóságunk részéről ahol lehetett segítséget nyújtottunk a megerősített kommunikáció kialakításában.

5.8.1. Védett vizek

No.	Országos jelentőségű védett vizek*	Kiterjedése (hektár)/ Hossz (méter)	Elfogadott kezelési terv (+/-)
1.	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, NP része)	33 ha	-
2.	Balaton (Bozsai-ö. fokozottan védett, NP része)	50 ha	-
3.	Balatonhenyei-tó	4 ha	-
4.	Barkás-tó	1 ha	-
5.	Belső-tó	40 ha	-
6.	Bika-tó	1 ha	-
7.	Bonta-tó	1 ha	-
8.	Burnót-patak	13263,76 m	-
9.	Cölömpös-árok	3,943 ha	-
10.	Cserkás-tó	1 ha	-
11.	Csókakői-patak	0,855 ha	-
12.	Eger-patak	18044,072 m	-
13.	Egyesített-övcsatorna	11,4 ha	-
14.	Garabonci-malomárok	4,129 ha	-
15.	Garabonci-patak	3,5 ha	-
16.	Határbelvíz-csatorna (Táska 097, Somogyzentpál 027, 034 és 036 hrsz)	2,3097 ha	+
17.	Határkültvíz-csatorna (Somogyzentpál 019 hrsz.)	12,7371 ha	+
18.	Hévízi-tó	18 ha	+
19.	Horogi-séd	4870,244 m	-
20.	Káломis-tó	3 ha	-
21.	Kenderáztató-csatorna	3,39 ha	-
22.	Kettős-tó	2 ha	-
23.	Kis-Balaton I. tározó	2.014 ha	-
24.	Kis-Balaton II. tározó	5.197 ha	-
25.	Kisörpuszta	51 ha	-
26.	Kornyi-tó	20 ha	-
27.	Külső-tó	64 ha	-
28.	lápok	116 ha	-
29.	Lesence-patak	6911,931 m	-
30.	Marótvölgyi-csatorna	4,23 ha	-

31.	Miháldi-vízfolyás	9,024 ha	-
32.	Mindszentkállai-árok	3632,571 m	-
33.	Monostori-tó	3 ha	-
34.	Mura-folyó és holtágai	256 ha	+
35.	Nádas-tó	6 ha	-
36.	Nyugati-övcatorna (Táska 0103 és 0126 hrsz.)	5,3854 ha	+
37.	Radai-patak	2,25 ha	-
38.	Sárosfői Halastavak	40 ha	-
39.	Sásdi-patak	2171,838 m	-
40.	Szabari-patak	1,9 ha	-
41.	Szentbékállai-árok	5185,686 m	-
42.	Tüskés-tó	4 ha	-
43.	Zala-somogyi határárok	6,0665 ha	-
44.	Zirci Arborétumi-tó	1 ha	+

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatalban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. A Balatonból a BfNP részeként védett hrsz-ek szerepelnek.

5.8.2. Védett halastavak.

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (hektár)	Kezelési terv (+/-)
1	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

6. Projektek

A 2012. év szempontjából releváns projektjeink:

Pályázat neve	Azonosító	BfNPÓ
Futó pályázatok		
1. Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében megvalósuló „PaNaNet” (Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata)	AT-HU ETE 2007-2013 L00038	partner
2. Central Europe Operational Programme HABIT-CHANGE 2007-2013	2CE168P3 HABIT-CHANGE	partner
3. Eastern Bakony LIFE +	LIFE 07 NAT /H/000321 Eastern Bakony	partner

4. Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008	pályázó
5. Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein. I. forduló	KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030	pályázó
6. Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon. I. forduló	KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040	pályázó
7. Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026	pályázó
8. Pannon Csillagda – Látogató Központ kialakítása Bakonybélben	KDOP-2.1.1./ B-09-2010-0006	pályázó
9. Zirc, Arborétum rekonstrukciója.	KEOP-3.1.3./2f/09-2009-0006	pályázó
10. Közösségi jelentőségű és védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein	SH/4/12 (Svájci Alap)	partner
11. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Tapolcai-tavasbarlang bemutatóhely ökoturisztikai kínálatának fejlesztése, látogatóközpont kialakítása.	KDOP-2.1.1/D-12-2012-0004	pályázó
12. Majorfelújítás Zalaváron és eszközbeszerzés	KEOP 3.2.0./11-2012-0009	pályázó
13. Majorfelújítás Veszprém megyében és eszközbeszerzés	KEOP 3.2.0./11-2012-0010	pályázó

AT-HU ETE 2007-2013, L00038 regisztrációs számú, PaNaNet (Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata) című pályázat

A projekt célja a burgenlandi és nyugat-dunántúli védett területek (nemzeti parkok, natúrparkok, tájvédelmi körzetek) sokszínűségének, természeti értékeinek, turisztikai kínálatának közös megjelenítése, tudatosítása. E védett területek hálózatának kialakítása, az egyes térségek turisztikai kínálatának együttes továbbfejlesztése, a PR és marketing tevékenység összehangolásából eredő szinergiák hasznosítása.

A projekt résztvevői:

- vezető partner: Regionalmanagement Burgenland (RMB)
- projektpartnerek: Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Nationalpark Neusiedler See-Seewinkel, Órségi Nemzeti Park Igazgatóság, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területének zala megyei részei érintettek a projektben. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által vállalt projekttevékenységek közül kiemelkedik a Mura-menti vízitúra fogadóbázis és egy, a térség természeti értékeit népszerűsítő „PaNaNet promóciós anyag - projektinstalláció” létrehozása, valamint az akkreditált természetvédelmi túravezető képzések szervezése, megvalósítása.

A projekt időtartama: 2008.07.01 - 2013.12.31. BfNPI által már megvalósított tevékenységek a PaNaNet projekt keretében:

- közös PaNaNet bemutató könyv,
- további ismeretterjesztő előadások (előadói estek) megszervezése.
- Vízitúra kikötőhely építése a Mura-mentén.

2CE168P3 Central Europe Operational Programme „HABÓT-CHANGE 2007-2013”

A projekt keretén belül tervezett, korszerű monitoring eszközöket sikerült beszerezni, beüzemelni. Céljuk a klímparaméterek folyamatos mérése, monitoring felmérésekhez háttér adatok szolgáltatása. Ezek: 2 db meteorológiai állomás (Nyirád, Szentbékálla) folyamatos internetes felügyelettel, 25 db mikroklímamérő műszer, PDA-val vezérelt PONSEL-elektrodok (pH, oldott oxigén, vezetőképesség, hőmérséklet) a neofiton hínárral fertőzött patakok monitorozására (Tapolca- és Kétöles-patak). Beszerzésre került továbbá egy talajnedvesség-mérő műszer is.

Több előadás, poszter került bemutatásra hazai és nemzetközi konferencián (V. Magyar Tájökológiai Konferencia, "IMPACT" konferencia (Drezda). A projekt pozitív hozadéka az eszközökön túl szakmai kapcsolatok építése nemzetközileg is elismert kutatóintézetekkel (IOS, PIK, TUB, IOER, UniV), Bioszféra Rezervátumokkal (Duna-Delta, Elba, Vessertal stb.) A projekt honlapján számos eddig elért eredmény, információ megtalálható: www.habit-change.eu.

„A Keleti-Bakony közösségi jelentőségű élőhelyeinek és fajainak megóvása és helyreállítása” című, LŐFE07 NAT /H/000321 számú projekt (Eastern Bakony)

A projekt fő célkitűzése a Várpalotai lőtér természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása és egyes fajok populációjának megerősítése, valamint a katonai tevékenységek és a természetvédelmi célok optimális összehangolása.

A 2012. év legfontosabb eseményei:

- 2012. február 8-án a Natura 2000 fenntartási tervet és az azt megalapozó dokumentációt felterjesztettük a Vidékfejlesztési Minisztérium Természetmegőrzési Főosztály számára észrevételezésre, jóváhagyásra.
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai július 23-28. között folytatták ürgevédelmi munkájukat. Három nap alatt összesen 117 állatot fogtak be és telepítettek át új élőhelyükre, a Keleti-Bakony egyik gyepes élőhelyére, a várpalotai Fajdas-hegy alá, a 2010. évi, 2. ürgetelepítés helyszínére – állomány megerősítés céljából.
- Tapasztalatok átadása a projektünk akcióiról a projektterületünkön a Turjánvidék LIFE+ projekt személyzetének (pl. Duni-Ipoly NPI). Időpont: 2012.09.20.
- A „20 éves a LIFE Program” rendezvénysorozat egyik magyarországi állomásaként a HM VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park szakemberei ismét nagy sikerű vezetett túrát tartottak a nagyközönség számára a Keleti-Bakonyban. Az egész napos programra 2012. május 12-én, szombaton került sor, melyen az érdeklődők a nagyközönség elől elzárt területen, a Lótéren át vezető útvonalon ismerhették meg a Keleti-Bakony szépségeit. A szép számmal összegyűlt mintegy 150 érdeklődő bepillantást nyerhetett a térség természeti értékeibe.
- 2012. november 6-án a HM Fegyverzeti és Hadbiztosági Hivatal által szervezett szakképzésen a Környezetvédelmi Szekció keretei között kaptunk lehetőséget az éves tréningünk megtartására Balatonkenesén. Az elméleti képzésünkön mintegy 29 fő katonai szakszemélyzet vett részt.
- 2011. november 3-6 között részt vettünk a VII. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencián Debrecenben, ahol a projektben végzett ürgetelepítésekéről is beszámoltunk poszter formájában.
- 2012.06.03. és 06.06. között részt vettünk Erfurtban (Türingia, Németország) a „Steppenlebensräume Europas – Gefährdung, Erhaltungsmaßnahmen und Schutz“ című nemzetközi konferencián. Az eseményen kb. 150 fő vett részt Németországból, Ausztriából, Bulgáriából, Lengyelországból, Romániából, Ukrajnából és Magyarországról. A rendezvényt a Türingiai Mezőgazdasági, Erdészeti, Környezet- és

Természetvédelmi Minisztérium LIFE irodája rendezte, amely kedvezményezett LIFE projektben („Erhaltung und Entwicklung der Steppenrasen Thüringens”).

- 2012. 09. 05-07.: Az ürgével foglalkozó szakemberek negyedik találkozója a dél-lengyelországi Kamiień Śląski településen került sor. A találkozó házigazdája a „Salamandra” nevű lengyel civil szervezet volt. A rendezvényen kilenc országból összesen mintegy 30 szakember vett részt, hazánkat Dr. Váczi Olivér (Vidékfejlesztési Minisztérium), illetve Dr. Nagy Lajos és Vers József (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) képviselte.
- 2012. tavaszán megjelent FOLIA MUSEI HISTORICO-NATURALIS BAKONYIENSIS - A BAKONYI TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI (Zirc, 28–2011; 201-216) folyóiratban a „VÉDETT ÉS RITKA BOGÁRFAJOK (COLEOPTERA) A VÁRPALOTAI LŐTÉR TERÜLETÉRŐL” című cikk Kutasi Csabától.

„Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Ögazgatóság működési területén” megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító jelű KEOP pályázat

A projekt keretében az alábbi beruházások kezdődtek meg tárgyévben:

Beavatkozási elem megnevezése	Beruházási helyszínek
A Káli-medence kötengereinek tisztítása	Kővágóörsi-kötenger Salföldi-kötenger Szentbékálai-kötenger Gyulakeszi Papsapka-kövek
Barlangok természetvédelmi célú lezárása, bejáratok biztosítása	Köris-hegyi Ördög-lik Futómacskás-víznyelőbarlang Baglyas-víznyelőbarlang Jakucs László-barlang Száráz-Gerencei-barlang
A fokozottan védett Tapolcai-tavasbarlang és a Lóczy-barlang természetvédelmi célú rekonstrukciója, a Csodabogyós-barlang beépített műtárgyainak cseréje	Tapolcai-tavasbarlang Csodabogyós-barlang

A projekt a 2012. évben ~95%-ban sikeresen meg valósult. A látogatottság miatt a Lóczy-barlagban végzendő munkálatok és a záráshoz kapcsolódó tevékenységek a tervek szerint maradtak hátra a 2013-re.

KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030 azonosító számú „Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein.” A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint projektgazda illetékességi területén fellelhető természetvédelmi értékek megőrzésének biztosítása. A projekt fő célkitűzése a Balaton-felvidék szárazodó vizes, illetve degradálódott lejtő és erdőssztyep élőhelyeinek, természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása (mocsár, láp és kékperjés, valamint lejtő –és erdőssztyep rétek, tavak) optimális ökológiai állapotának biztosítása, az invazív, tájidegen fa és gyomfajok (bálványfa, akác, és a magas aranyvessző) visszaszorítása, valamint a vizes élőhelyek vízháztartásának stabilizálása. A projekten belül 6 alprojekt keretében történik beavatkozás, olyan helyszíneken amelyek védettek és/vagy tagjai az Európai Unió Natura 2000 hálózatának. A projekt tervezési, előkészítési szakasza az alábbi beruházási helyszínekhez kapcsolódóan folyik:

- Fás legelő kialakítása, invazív fajok kiirtása, élőhely-rekonstrukció a salföldi Csönghegyen és a mindszentkállai Kopasz-hegyen

- Élőhely mozaikok létrehozása Káli-medencében elterülő Kornyitavon
- Élőhely rekonstrukció, fás legelő kialakítása a Káli medencében fekvő Sásdi-legelő és a Honcsokos területén
- Legelő kialakítása és élőhely rekonstrukció a köveskáli Vad-telep területén
- Élőhely mozaikok létrehozása a tihanyi Külső-tavon
- Vizes élőhelyek és lápok megőrzése és állapotjavítása a veszprémi Miklád területén

2011 évben a támogatást nyert pályázat releváns megbízási, tervezési szerződéseinek előkészítését és hatályba lépését követően megkezdődött a megvalósításhoz szükséges tervek és a részletes megvalósíthatósági tanulmány, valamint a hozzá kapcsolódó költség/haszon elemzés kimunkálása.

A pályázat I. fordulójában elkészült a II. forduló pályázati dokumentáció, melyet Közreműködő Szervezet (NKEK) 2012 év végén befogadott és bírálati eljárásba helyezett.

Az I. forduló projekt 2013. február 28-ával zárul.

KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040 számú, „Élőhelyvédelem-, helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon” című projekt

Olyan élőhely rekonstrukciós tevékenységek – pl. bokrozás, száruzózás, rekonstrukciós kaszálás, víz kormányzóművek építése - megvalósítása, melyek eredményeként a beavatkozási terület arculata megváltozik, természeti értékessége nagymértékben nő. Konkrét célkitűzéseink reálisnak tekinthetők, valós szükségleteket és igényeket jelenítenek meg, amelyek felmérésekkel, kutatásokkal, statisztikai adatokkal igazolhatók.

Az I. forduló során a az RMT(CBA) elkészítése és köztes állapotban való ellenőrzése a Közreműködő szervezet (NKEK) felé 2012. decemberben megtörtént. A pályázat II. fordulóra való benyújtásához a dokumentáció várhatóan 2013 készül el.

KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026 azonosítási számú „Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című pályázat

A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint projektgazda illetékességi területén fellelhető természetvédelmi értékek megőrzésének biztosítása. Az egyszeri, projektszerű beavatkozások élőhelyeket és élő közösségeket (élőhely-rekonstrukciók, vadvédelmi átjárók) érintenek. A projekten belül 10 alprojekt keretében történik beavatkozás, olyan helyszíneken amelyek védettek vagy tagjai az Európai Unió Natura 2000 hálózatának. A projekt ezzel a tevékenységgel hozzájárul a természetvédelmi és közösségi szempontból kiemelkedő értéket képviselő fajok és élőhelyek megőrzéséhez.

A kivitelezés során értékes gyeptársulásokat rekonstruálunk a fásszárú vegetáció teljes vagy részleges eltávolításával. Az élőhelyek helyreállítását célzó beruházási elemek egy része olyan gyepterületeket céloz meg, ahol a megfelelő mennyiségű víz elengedhetetlen, ezeken a területeken olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni, amelyek segítségével megoldható a terület vízháztartásának hosszú távú természetközeli módon történő szabályozása. A beruházások egyike a Balaton-felvidéki Nemzeti Park címernövényének, a lisztes kankalinnak (*Primula farinosa ssp. alpigena*) élőhelyét is érinti. Egyik beruházási elemünk pedig speciális műszaki beruházások, az utak alatti vadvédelmi átjárók megépítésével a veszélyeztetett kételtűek életfeltételeinek javítását tűzte ki célul.

A pályázat 2011-ben a megvalósítás szakaszába lépett, támogatási szerződést nyert a tervezett tevékenységek megvalósításához, melyet 2012-ben is folytattunk.

A 2012 évben az építési, eszközbeszerzési, és a projekt megvalósításhoz szükséges egyéb közbeszerzési eljárásokat folytattuk, illetve lebonyolítottuk. Ezáltal 2 meteorológiai állomás, és egyéb monitoring eszközöket vásároltunk. Az építési feladatok kapcsán a Tőreki

békaátjárók szerződése megkötetett és a kivitelezés elkezdődött. A vízi építési feladatok eljárását követően a 2013 évben várható a kivitelezés megkezdése a tervek szerint. A területkezelési eljárás közbeszerzési dokumentációja a 2012 évben elkészült, melyet az érintett szervek részére egyeztetésre bocsátottunk. A területkezelési, kivitelezési munkálatok várhatóan 2013. őszén kezdődhetnek meg

KDROP-2.1.1/B-09-2010-0006 „Pannon Csillagda Látogatóközpont kialakítása Bakonybélben”

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a Közép-dunántúli Operatív Program 358 millió forintos pályázati támogatásából és mintegy 63 millió Ft., a Vidékfejlesztési Minisztérium által biztosított önrészből valósítja meg a Pannon Csillagda Látogatóközpontot, Bakonybélben.

A 421 milliós projekt feladata egy időjárás, napszak és szezon független, tudományos igényű, ugyanakkor szórakoztató, csillagászatra épülő turisztikai élménycentrum kialakítása.

A 2012-es évre eső beruházási, megvalósítási szakasz lezajlott. A projektzáráshoz kapcsolódó projektelemek sikeresen megvalósultak, a nyitó rendezvényt eredményesen lebonyolítottuk, melyen Dr. Fazekas Sándor nyitotta meg a látogatóközpontot.

A megvalósítás 2012. április végére sikeresen befejeződött és a projekt zárás is végrehajtásra került.

KEOP-3.1.3/2F/09-2009-0006 azonosítási számú Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása tárgyú, „Zirc, Arborétum rekonstrukciója” című pályázat

A Zirci Arborétum Természetvédelmi Terület 18 ha-os kertjében a növényanyag felújítása, kiegészítése és az angolpark tájképi, történeti értékeinek helyreállítása készül el; a szükséges infrastrukturális beruházással kiegészítve; kétfordulós KEOP pályázati forrásból finanszírozva.

A bejárat melletti tó vizének leeresztése, kotrása és vízügyi műtárgyak felújítása a tó vízminőségének javítását szolgálja. A tó egyik kő partfalának elbontásával új vízparti élőhely létesül, a fokozatosan mélyülő rézsún a vízpartok természetes növényzetének bemutatásával. További szükséges infrastrukturális beruházás az arborétum területét kettéosztó Cuha patak felett két híd újjáépítése, valamint a kertet körülzáró védőkerítés felújítása.

A növényzet rekonstrukciója magába foglalja az arborétum faállományának megőrző kezelését és megújítását a szükséges fakivágásokkal és telepítésekkel, a cserjék kezelésével, sziklakertek kiegészítésével. A térszerkezet helyreállítása a tisztások újbóli megnyitását jelenti. Megújul a sétány mellett haladó, 110 egyedből álló kettős kislevelű hársfasor. A projekt része az idős fák megőrző kezelése és élősködő fagyöngytől megtisztítása; valamint a patak melletti – a bakonyi lápok és kiszáradó láprétek védett növényeit bemutató – új vizes élőhely kialakítása.

A pályázat műszaki-infrastrukturális munkáinak kivitelezése jelentős részben 2011-ben történt. A tó év elején végzett kotrását követte a kő partfalak javítása, vízügyi műtárgyak kiépítése és új tápcsatorna megépítése. Megtörtént a két híd cseréje és a keleti szakasz kivételével elkészült a védőkerítés. A növényrekonstrukció kivitelezésére 2011 tavaszán kiírt közbeszerzést eredménytelenség miatt meg kellett ismételni. Így a növényállomány megújítása szeptemberben kezdődött a fák kezelésével, fakivágások és pótlások tervezett megvalósításával, tisztások helyreállításával. Elkészült a két új vizes élőhely terepmunkája, műtárgyai. Növényzetük beültetése, a cserjekezelések, lágyszárúak telepítése és az utógondozások a 2012. évben meg történtek.

A projekt 2012-ben sikeresen megvalósult, zárása megtörtént.

“Közösségi jelentőségű, illetve védett és fokozottan védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein” című, SH/4/12 regisztrációs számú pályázat. A Támogatás összege: 235.374,- CHF

"A projekt fő célja a közösségi jelentőségű és védett állatfajok természetvédelmi szempontú felmérése, mely nagyban elősegíti hazánkat, hogy teljesítse jelentési kötelezettségét az Európai Unió felé.

Ugyanakkor alapvető információt is szolgáltat a Natura 2000 területek állapotáról, ugyanis kijelölésükkor pl. a lepkék esetében nem történt adatgyűjtés, így értékes jelölőfajok sok terület kijelöléséből kimaradt.

Mindezek mellett a projekt a fenntartható környezethasználat szempontjából is lényeges, hiszen adathiány miatt sok esetben veszélybe kerülhet egy-egy faj vagy élőhely. A projektben 3 nemzeti park igazgatóság, egy felsőoktatási intézmény és 2 civil szervezet vesz részt konzorciumi formában, melynek során Vas, Zala és Somogy megyében a nemzeti parki magterületek kivételével az összes Natura 2000 területen (61 SCŐ és 2 SPA terület), összességében 201.807 hektáron történik a denevérfajok (kiemelten az erdei denevérfajok), a lepkék-szitakötők, a hulló-kételtűek és a xilofág rovarok állományának felmérése, illetve a korábban kidolgozott monitoring módszerek továbbfejlesztése. A projekt végeredményeként kezelési javaslatokat fogalmazunk meg az adott Natura 2000 területre, valamint nemzeti park igazgatóságunként legalább egy területre fenntartási tervet készítünk.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság végezteti az illetékességi területén található, a projekt által érintett Natura 2000 területeken (69.640 hektár) szereplő 6 fajcsoport állományának felmérését, valamint szakmai támogatást nyújt a monitoring-módszertan kidolgozásához. A felmért adatokat 2015-ig a kutatók gyűjtik, rendszerezik és a TIR-be betölthető formátumban adják át.

„Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont – A Bakony-Balaton Geopark Nyugati Kapuja” című projekt megvalósítására a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 289.842.276 Ft.-ot nyert.

Cél, hogy olyan látogatóközpont létrehozása, amely nemzetközi szinten is egyedülálló természeti kincsekkel rendelkező Tapolcai-tavasbarlangra épülve, az UNESCO minősítéssel rendelkező Bakony-Balaton Geopark nyugati kapujának szerepét is betölti. Fontos, hogy az iskolarendszeren kívül is egyre jobban népszerűsítsük a barlangok világát, egy tudományos színvonalú, ugyanakkor korszerűen szórakoztató ismeretterjesztésre épülő turisztikai bemutatóhely kialakításával, a barlangászat tematikájára épülő kiállítással, gyermekfoglalkoztatóval valamint egy 3 D mozival.

“Majorfelújítás Zalaváron és eszközbeszerzés” című, KEOP 3.2.0./11-2012-0009 azonosító számú és “Majorfelújítás Veszprém megyében és eszközbeszerzés” című, KEOP 3.2.0./11-2012-0010 azonosító számú pályázatok.

A projektek költségvetése, illetve támogatása ~247 MFt, illetve ~248 MFt. A projektek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által kezelői tevékenység során üzemeltetett állattartó telepek helyreállítását, megvalósítását célozzák, illetve az Igazgatóság vagyonkezelésében található földterületek mezőgazdasági célú hasznosításához szükséges eszközök beszerzését célozzák. Ezáltal a vagyonkezeléshez elengedhetetlen, hosszú évek óta hiányzó infrastruktúra kerülhet megvalósításra. A projektek 2012. év végén kaptak pozitív elbírálást. A támogatási szerződés a Veszprém megyei projekt tekintetében aláírásra került a 2012.-ben, míg a zalai projekt támogatási szerződését 2013 irták alá a felek.

A projektek megvalósítása a 2013 évben várható.

7. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

A 2012. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait továbbra is a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló – többször módosított – 347/2006.(XII.23.) Korm. rendelet határozta meg.

Alapító Okirat

Miniszter úr 2012. június 26-án KGF/575/2/2012. számon kiadta a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság új, a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát.

Az Alapító Okiratba felvételre került két új telephely:

Telephely 1.

- megnevezése:	Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház
- helyrajzi száma:	Keszthely, 0701/2
- címe:	8369 Keszthely-Fenekpuszta

Telephely 2.

- megnevezése:	Zalaegerszegi Iroda
- helyrajzi száma:	Zalaegerszeg 229/1
- címe:	8900 Zalaegerszeg, Alsóerdei út 6.

Szervezeti és Működési Szabályzat

Figyelemmel a VM által megfogalmazott elvárásokra, valamint a bekövetkezett jogszabályi változásokra is a 2012. évben előkészítettük az Igazgatóság új Szervezeti és Működési Szabályzatát (SZMSZ). A miniszter az Igazgatóság új SZMSZ-ét 2012. december 20. napján jóváhagyta.

Az SZMSZ-ben meghatározott új szervezeti felépítés és rend alapján el kell végezni az Igazgatóság kormánytisztviselői kinevezésének felülvizsgálatát, szükség szerinti módosítását. Ezzel párhuzamosan felülvizsgálatra, és kiadásra kerülnek a módosított kinevezésekkel összhangban álló munkaköri leírások is. A feladat végrehajtása 2013. év első negyedévében aktuális.

Az Igazgatóság igazgatója kormánytisztviselő, a dolgozói kormánytisztviselők, kormányzati ügykezelők, illetve munkavállalók. A kormánytisztviselők és kormányzati ügykezelők jogállására a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény, és a külön jogszabályok, a munkavállalók jogállására a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a vonatkozó külön jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

Az Igazgatóság hatósági munkában való közreműködését alapvetően továbbra is a *közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól* szóló 2004. évi CXLI. tv. [Ket.] szabályozza.

Az Igazgatóság működési területe 4 Felügyelőség (Dél-dunántúli, Észak-dunántúli, Közép-dunántúli és Nyugat-dunántúli Felügyelőség) illetékességi területét érinti.

A Felügyelőségek hatósági munkáját – megkeresés esetén – szakmai véleményekkel, állásfoglalásokkal, belföldi jogsegély útján adatszolgáltatással segítjük, illetőleg kirendelés esetén konkrét ügyekben szakértői véleményt adunk.

A megkeresések, illetőleg a szakértői kirendelések száma emelkedő tendenciát mutat, a 2012. évben mindösszesen **91** megkeresés érkezett be Igazgatóságunkhoz.

A vélemény adására irányuló megkeresésekre adott szakmai állásfoglalások figyelembe vétele a Felügyelőségek számára továbbra sem kötelező, így a szakmai állásfoglalások egy részét az érdemi döntés meghozatalakor adott esetben nem is veszik figyelembe.

7.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

2012.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	6.249
Alszámon iktatott	12.212
Összesen:	18.461

Az ügyiratforgalom elsősorban az alszámos iktatásnál folyamatos emelkedést mutat.

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés	db
1.	Szakmai állásfoglalás KTVF-ek felé	91
2.	Adatszolgáltatás OKTVF	16
3.	Adatszolgáltatás Rendőrhatóság felé	16

Sorszám	Hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	KTVF-ek felé:	53
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 8 ⇒ Védett területen engedély nélküli fakivágás: 8 ⇒ Nádas irtás: 1 ⇒ Védett területen okozott nádistűz: 1 ⇒ Védett területen engedély nélküli tereprendezés, talajdepózás: 4 ⇒ Natura 2000 gyepterület felszántása: 1 ⇒ Natura 2000 területen illegális trágyalerakás: 2 ⇒ Védett állat elpusztítása: 1 ⇒ Varjútelep károsítása: 1 ⇒ Engedély nélküli bejáró építése (Balaton): 1 ⇒ Engedély nélküli mederkotrás (Balaton): 8 ⇒ Engedély nélküli feltöltés ügye: 2 ⇒ Védett terület engedély nélküli igénybevétele: 1 ⇒ Védett területen engedély nélküli dózerút létesítése: 2 ⇒ Natura 2000 területen illegális építési törmelék / szemét lerakás: 6 ⇒ Engedély nélküli rendezvény ügye: 2 ⇒ Engedély nélküli kőfejtés ügye: 1 ⇒ Natura 2000 területen létesített roncstelep ügye: 1 ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli terepmotorozás: 1 ⇒ Védett területen engedély nélküli legeltetés: 1 	
2.	Jegyzők felé	9
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Illegális hulladéklerakás: 6 ⇒ Engedély nélküli fakivágás: 1 ⇒ Engedély nélküli építkezés: 1 ⇒ Natura 2000 területen létesített roncstelep ügye: 1 	
3.	Rendőrhatóság felé	7
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nádas irtás: 1 	

	⇒ Natura 2000 területen illegális hulladéklerakás: 1 ⇒ Engedély nélküli mederkotrás: 3 ⇒ Orrvadászat: 1 Natura 2000 területen létesített roncstelep ügye: 1	
4.	Erdészeti hatóság felé	19
	⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 8 ⇒ Védett területen engedély nélküli fakivágás: 8 ⇒ Védett területen engedély nélküli dózerút létesítése: 2 ⇒ Védett terület engedély nélküli igénybevétele: 1	
5.	További hatóság felé	15
	⇒ Vízügy felé: 5 ⇒ Földhivatal felé: 2 ⇒ Vadászati hatóság felé: 1 ⇒ NAV felé: 1 ⇒ Bányakapitányság felé: 1 ⇒ Kormányhivatalok felé (szabs.): 5	

7.2. Szabálysértés

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 2012. április 15-én lépett hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni. Ennek megfelelően a törvény hatálybalépése előtt elkövetett szabálysértéseket, illetve a folyamatban levő szabálysértési eljárásokat és azok végrehajtását a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény alapján kell lefolytatni, illetve végrehajtani.

a) A 2012. április 15. előtt keletkezett szabálysértési ügyek száma:

Szabálysértési ügyek	db
2011-ről áthúzódó ügy	9
2012-ben keletkezett ügy	33
Összesen:	42

b) Szabálysértési ügyek részletezése:

Sorszám	Szabálysértési ügy tárgya	db
1.	védett és/vagy Natura 2000 területen engedély nélküli nádvagás	23
2.	védett területre szgk-val történő engedély nélküli behajtás és parkolás	1
3.	védett területen engedély nélküli fakivágás	1
4.	védett területen engedély nélküli gyűjtés	2
5.	védett területen engedély nélküli quad-ozás	1
6.	fokozottan védett területre engedély nélküli belépés	12
7.	fokozottan védett területen engedély nélküli siklóernyőzés	1
8.	Védett állat elpusztítása	1

c) Alkalmazott intézkedések:

Alkalmazott intézkedések	Intézkedés száma
pénzbírság kiszabása	18
figyelmeztetés	21
eljárás megszüntetése	3
folyamatban	0

d) Kiszabott pénzbírság és végrehajtása:

Kiszabott pénzbírság	Befizetett / végrehajtott bírság	Végrehajtható összeg
680.000.-Ft.	680.000.-Ft.	0.-Ft.

e) Bíróságra került szabálysértési ügyek:

Bíróságra került ügyek száma	1
A határozatot a bíróság jóváhagyta	1
A határozatot a bíróság megváltoztatta	0
Jelenleg folyamatban lévő	0
Ügyészi vizsgálat	0

Bírósági eljárás: 1

2012-ben 1 kifogás bírósági vizsgálata történt meg. A kifogást a bíróság elutasította.

Ügyészi vizsgálatra nem került sor.

7.3. Természetvédelmi bírság

Igazgatóságunk a 2012. évben **53** esetben kezdeményezett természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárást az illetékes természetvédelmi hatóságoknál. A rendelkezésünkre álló adatok alapján ezen ügyekben a kirótt természetvédelmi bírságok összege mindösszesen 9.647.000.000-Ft. volt.

7.4. Büntető ügyek

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja a Felügyelőségeknek, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2012-ben Igazgatóságunk 1 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentése.

Sorszám	Az ügy tárgya	db
1.	Védett növény károsítása, elpusztítása	1

7.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyertesség	Vesztett	Folyamatban	Egyezséggel lezárt
Polgári perek	3	0	0	0	3	0
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	12	-	-	-	12	-
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi perek	2	0	0	0	1	1
Büntető perek	0	0	0	0	0	0

- Tapolcai-tavasbarlang melletti ingatlan – amelyen a barlang szellőző kútja áll – tulajdonosa birtokháborítás megállapítása iránt indított pert Igazgatóságunk ellen. A per I. fokon folyamatban van.
- Magánszemély által elbirtoklás iránt indított peres ügyben Igazgatóságunk, mint IV.r. alperes vesz részt. A per tárgya védett, tihanyi ingatlant érint – a per I. fokon az alperes Magyar Állam pernyertességével zárult, II. fokon pedig az alperes lett a pernyertes. Igazgatóságunk, mint IV. r. alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A felülvizsgálati eljárás folyamatban van.
- Magánszemély tulajdonában álló, tihanyi ingatlant érintő vad által okozott kár kapcsán kártérítés iránti per indult Igazgatóságunk ellen, a per I. fokon folyamatban van.
- A 2012. évben 12 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában tűrésre kérik kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

7.6. Egyéb jogi ügyek

a) Szerződések, megállapodások szerkesztése, felülvizsgálata stb.

- 2012-ben 276 szerződés elkészítése történt meg. Ezek nagy része a folyamatban lévő projektek során lefolytatott közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódik,
- együttműködési megállapodások kötése, felülvizsgálata
- üzemeltetési szerződések elkészítése bemutatóhelyekre

b) A Vsz. végrehajtására kapott, mindösszesen 110 m forint felhasználása

- a végrehajtás során 275 kisajátítást pótló adásvételi szerződés megkötésére került sor,

- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park részét képező védett, Sármellék, 043/2 hrsz-ú, „szántó” művelési ágú, mindösszesen 27,9096 ha terület nagyságú, és 533,07 AK értékű ingatlanra Igazgatóságunk a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény 2.§. k) pontja, valamint a 4.§.jb) pontja alapján természetvédelem közérdekű célból a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállítása érdekében kisajátítási eljárás kezdeményezett az illetékes Zala Megyei Kormányhivatalnál. A kisajátítási eljárás jelenleg folyamatban van.

c) Projektekkel, beruházásokkal kapcsolatos feladatok ellátása

A folyamatban lévő különböző támogatású projektek eredményes működtetése és lebonyolítása érdekében a szükséges polgári jogi szerződések előkészítése a Jogi és Birtokügyi Osztály osztályvezetőjének a feladata. A feladat végrehajtása során kapcsolatot tart a projektek témafelelőseivel, és a közbeszerzési bonyolítóval is.

A 2012. évben kilenc futó, illetőleg újonnan induló projekt előkészítésében vett részt. Elsődleges feladat a közbeszerzési eljárások előkészítése során az ajánlattételi felhívásokhoz kapcsolódóan a szerződés-tervezetek előkészítése. A 2012. évben a különböző projektekhez kapcsolódóan mintegy 61 szerződés-tervezet került előkészítésre. Ezen szerződések a támogató-, és közreműködő szervezetek által szakmai-, jogi-, és pénzügyi szempontból felülvizsgálatra kerültek.

d) Üzemeltetési pályázatokkal kapcsolatos feladatok

Az Igazgatóság vagyonkezelésében álló látogatóközpontok és bemutatóhelyek üzemeltetése érdekében a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével előkészítésre kerültek a használatba adáshoz szükséges pályázati felhívások, és a megkötendő üzemeltetési szerződéseket. A pályázati eljárásban az osztály felelős munkatársa (osztályvezető) az Értékelő Bizottság munkájában tanácskozási joggal vett részt.

A vonatkozó jogszabályok alapján a 2012. évben a Zirci Arborétumban büfé üzemeltetéséhez egy zártkörű pályázat, valamint a Hegyestű, a Kotsy-vízimalom, valamint a Levendula ház bemutatóhely üzemeltetése érdekében egy-egy nyilvános pályázat került előkészítésre. Tekintettel arra, hogy az Igazgatóságnál ezen pályázatok voltak az elsők, így a feladat végrehajtása a teljes pályázati dokumentáció, és a kísérő írásos anyagok, valamint az szerződés-tervezetek előkészítését is magában foglalta.

e) Szabályzatok és kapcsolódó feladatok ellátása a Jogi és Birtokügyi Osztály feladatkörében

- Szervezeti és Működési Szabályzat elkészítése és felterjesztése megtörtént,
- Esélyegyenlőségi Terv 2012 – 2013 – elkészült. Ezzel párhuzamosan elkészült a 2011-2012-es Esélyegyenlőségi Terv teljesüléséről szóló beszámoló is.
- További felülvizsgálatot igénylő szabályzatok:
 - Közszolgálati Szabályzat felülvizsgálata,
 - Iratkezelési Szabályzat

f) Egyéb jogi feladatok

- közreműködés a közszolgálati, ügykezelői és az Mtv. hatálya alá tartozó dolgozók jogviszonya keletkezéséhez, módosításához és megszüntetéséhez szükséges jogszerű munkáltatói intézkedések előkészítésében,
- vagyonyilatkozat-tétellel kapcsolatos feladatok ellátása,
- törzskönyvek elkészítése és felterjesztése,
- jogszabályfigyelés – az új és módosuló jogszabályokról szükség esetén azonnal, egyébként havonta összesítve a munkatársak tájékoztatása.

8. Természetvédelmi őrszolgálat

8.1. Alapadatok

8.1.1. Személyi feltételek

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	17	6	23
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	50 692	0	150.000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3 702	0	9.500

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma változatlanul 23 fő. Egy fő továbbra is GYED-en van. A központban dolgozó természetvédelmi őrszolgálat-vezető mellett a 21 fő területen dolgozó természetvédelmi őr látja el feladatát. A tájegységi – örkerületi felosztás az alábbiak szerint változott a 2011. évihez képest:

A tájegységek az alábbiak:

- Tihany Tájegység (4 örkerület)
- Badacsony - Káli-medence Tájegység (2 örkerület)
- Kis-Balaton Tájegység (3 örkerület)
- Magas-Bakony Tájegység (3 örkerület)
- Nyugat-Zala Tájegység (2 örkerület)
- Észak-Somogy Tájegység (2 örkerület)
- Keszthelyi-hegység Tájegység (2 örkerület)

Egy ízben tartottunk igazgatósági Természetvédelmi Őrszolgálati értekezletet, valamint éves lögyakorlati képzést.

8.1.2. Technikai felszereltség

A 2012. évben a szükséges eszközök megfelelő számban és minőségben rendelkezésre álltak, a jövőben első sorban folyamatos minőségi cserékre van szükség.

2012. év végi természetvédelmi őr egyenruha megrendelés biztosítja a munkavégzéshez szükséges egyenruházati viselet elemeket, a kulturált megjelenést.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal, a készülékek finoman fogalmazva korszerűtlenek, egy részük nem üzembiztos. A 23 természetvédelmi őrből 16 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere, mindenkinek van önvédelmi gáz spray-je. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. Gépjármű parkunk lassan előregszik, minőségi cserékre és két darabos bővítésre van szükségünk a hatékonyabb munkavégzés érdekében. Két fő munkáját segíti motorkerékpár. A mindenki számára megállapított kilométerkeret nagysága a folyamatosan növekedő feladat mennyiség és emelkedő üzemanyag árak mellett sajnos nem elégséges még úgy sem, hogy év elején számottevő emelést hajtottunk végre.

8.1.3. Polgári természetőrök

A nyilvántartott polgári természetőrök egyénekenként és területenként is eltérő aktivitást mutatnak. Többségük lelkes és jószándékú, de évente csak egy-egy alkalommal tudjuk bevonni közös feladat ellátásba.

8.2. Feladatellátás

8.2.1. Hatósági feladatellátás

A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták el a 2012. évben is:

- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyonkezelésű erdőkre.
- Nádvagások, nádaratások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól. Piacok ellenőrzése.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Legális átvevőhelyek (éticsiga, stb.) ellenőrzése, illegálisak esetleges felderítése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Engedély nélküli technikai jellegű sporttevékenység (crossmotorozás, quadozás, stb.) folyamatos ellenőrzése, visszaszorítása.
- Védett területeket érintő sport-, és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.
- Horgászati tevékenység ellenőrzése a Balatonon és a Kis-Balatonon, rendszeres közös járőrszolgálat rendőrökkel, vízirendőrökkel.
- Vízivad vadászatok ellenőrzése, különös tekintettel az Irmapusztai tavakra és a Miklósfai halastavakra.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozómadarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Vándorcirkuszok, állatshow-k ellenőrzése.
- Építési tevékenység folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

8.2.2. Együttműködések más hatóságokkal

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalomszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, a felügyelőségekkel, és a vadászati hatóságokkal.

A rendőrséggel, vízirendőrséggel javult, erősödött az együttműködés, néhány területen és időszakban napi munkakapcsolat alakult ki.

Egy ízben tartottunk Igazgatósági Természetvédelmi Őrszolgálati értekezletet, valamint éves lőgyakorlati képzést.

8.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a folyamatos sokszínűség jellemzi:

- Folyamatos részvétel a szinkronokban, monitorozásokban
- Kezelési tervek készítésében
- Pályázatírásban és annak bonyolításában
- Ismeretterjesztés, oktatás terén: csoportkísérések, diavetítések, előadások vagy éppen csónaktúrák
- Rendezvényeink lebonyolításában
- Kiemelten a vagyongazdálkodás terén:
 - Állatállomány kezelése
 - Gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete
 - Erdők kezelése
 - Vadgazdálkodás
 - Közmunkaprogram bonyolítása csaknem egészében

9. Költségvetés, vagyon

9.1. Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	Személyi juttatások	283.004
	Munkaadókat terhelő járulékok	69.976
	Dologi kiadások	393.102
	Egyéb folyó kiadások	27.866
	Egyéb működési célú kiadás	4.500
	<i>Működési kiadások összesen</i>	<i>778.448</i>
Felhalmozási kiadások	Intézményi beruházás	351.114
	Felújítás	4.398
	Támogatás értékű felhalmozási kiadás	
	Egyéb központi beruházás	0
	<i>Felhalmozási kiadások összesen</i>	<i>355.512</i>
Kölcsönök nyújtása		0
Függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások		3.313
Kiadások összesen		<i>1.137.273</i>

Az Igazgatóság kiadásai a 2011. évhez képest csökkenést mutatnak. Ennek oka részben a teljes évi takarékoság, részben a pályázatok befejeződése (Pannon Csillagda, Zirci Arborétum).

9.2. Bevételek

		Teljesítés (eFt)
Működési bevételek	Intézményi működési bevétel	<i>506.666</i>
Átvett pénzeszközök	Működési célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	1.500
	Támogatás értékű működési bevétel	172.373
	<i>Működési célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	<i>173.873</i>
	Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	0
	Támogatás értékű felhalmozási bevétel	204.436

	<i>Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	204.436
	Átvett pénzeszközök összesen:	378.309
Tárgyi eszköz, imm.javak értékesítése		5.126
Előző évi előirányzat maradvány átvétel		5.125
Kölcsönök visszatérülése		0
Költségvetési támogatás		276.586
Függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek		47.737
Törvény szerinti bevételek összesen:		1.219.549

Támogatásértékű bevételekből		
	Központi költségvetési szervtől	70.056
	Elkülönített állami pénzalapból	42.252
	KEOP	22.056
	KDOP	25.693
	INTERREG	12.316

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére évről-évre növekvő mértéket mutat. Ennek okai:

1. inflációs hatások;
2. a döntően saját bevételből megvalósított folyamatosan növekvő működési ráfordítások (elsősorban eszközök vételére);
3. az eszközpark pótlását szolgálni hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése;

2012. évben két alkalommal került sor zárolásra (összesen 19.900e Ft) a költségvetési támogatásból, melyből 19.699e Ft év végén feloldásra került. A 2012. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából az átmeneti zárolás ellenére kiegyensúlyozottnak bizonyult. A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság és több más pályázati forrás elnyerésére nyújtott be pályázatot a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.

Az Igazgatóság 2012. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) főösszege 543.200 eFt volt, amely az év végére, elsősorban a pályázati fejlesztések, valamint az intézményi működési többletbevétel miatt nőtt 1.282.652 eFt-ra.

9.3. Vagyon

9.3.1. Befektetett eszközök

2012-ben az Igazgatóság eszközállománya a pályázatoknak köszönhetően növekedett, intézményünk nettó 3,78 milliárd Ft nagyságrendű állami vagyont kezelt (2011-ben az

Igazgatóság vagyona 3,52 milliárd Ft volt). A táblázat a befektetett eszközök 2012. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközesopontonkénti bontásban.

Megnevezés		Bruttó érték (eFt)	Értékcsökkenés	Nettó érték (eFt)
			(eFt)	
Immateriális javak	Vagyoni értékű jogok	24 516	15 755	8 761
	Szellemi termékek	107	18	89
	Egyéb immateriális javak	0	0	0
Immateriális javak összesen		24 623	15 773	8 850
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	földterület	1 476 423	0	1 476 423
	telek	97 697	0	97 697
	épület	1 316 719	167 217	1 149 502
	építmény	240 243	43 878	196 365
	erdő	750	0	750
	halastó	50 000	13 504	36 496
	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen		3 181 832	224 599
Gépek, berendezések, felszerelések	ügyviteli és számítástechnikai eszközök	74 623	66 481	8 142
	egyéb gép, berendezés	490 186	250 590	239 596
	képzőművészeti alkotások	3 190	0	3 190
	egyéb eszköz	6 759	0	6 759
Gépek, berendezések, felszerelések összesen		574 758	317 071	257 687
Járművek		219 589	175 823	43 766
Tenyészállatok		50 669	16 634	34 035
Beruházások, felújítások		151 340	0	151 340
Tárgyi eszközök összesen:		4 178 188	734 127	3 444 061
Tartósan adott kölcsönök		3 865		3 865
Befektetett pénzügyi eszközök összesen:		3 865	0	3 865
Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök		0	0	0
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		4 206 676	749 900	3.456.776

Immaterális javaink csökkenésének oka know-how értékesítés volt, az értékesítés bruttó árbevétele 2012-ben 3.000 e Ft volt.

Járműállományunk 2012. évben változott. 1 db értékesítés történt (YVH-051 forgalmi rendszámú traktor). 2 db tehergépjármű beszerzésére került sor év végén: LIW-046 Toyota Hilux és LNK 211 Mitsubishi használt tehergépjárművek. Ugyanakkor két tehergépjármű értékesítését tervezi Igazgatóságunk 2013-ban műszaki állapotuk és javításuk költségeinek emelkedése miatt.

Közfoglalkoztatási pályázatunk végrehajtása érdekében vásároltunk kézi természetvédelmi kezelés megvalósítására kisgépeket, elsősorban fűkaszákat. Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy döntően a szakmai (természet-megőrzési, ökoturisztikai, oktatási, vagyongazdálkodási), kisebb részben a napi ügyviteli munkák során használt gépek, berendezések beszerzésére irányultak. 2012-ben járműállományunk döntő többségébe GPS beszerelésére került sor, ismételten a takarékoság érdekében. A Pannon Csillagda pályázat keretében bútorzatot vásároltunk. A beszerzések döntően a pályázati forrásból valósulhattak meg.

9.3.2. Forgó eszközök

Megnevezés	Érték (eFt)
Élelmiszerek	0
Növendék, hízó és egyéb állatok	8.349
Késztermékek	8.257
Áruk	23.142
<i>Készletek összesen:</i>	39.748
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	23.552
Rövid lejáratú kölcsönök	846
Egyéb követelések	2.583
<i>Követelések összesen:</i>	26.981
<i>Értékpapírok összesen:</i>	0
Pénztárak és betétkönyvek	0
Elszámolási számlák	188.667
Idegen pénzeszközök	66.286
<i>Pénzeszközök összesen:</i>	254.953
<i>Egyéb aktív pénzügyi elszámolások összesen:</i>	3.313
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	324.995

A táblázat a forgóeszközök 2012. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

9.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	8	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	4	0
Egyéb állattartó építmény	2	0
Tanya	0	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely	13	1

Épületek: A 2012. évben épületállományunk bővítését a KDROP pályázatból Bakonybélben létesített Pannon Csillagda jelentette. A központ 108 millió Ft ráfordítással készült el.

Építmények:

2012-ben a Zirci Arborétum rekonstrukciója elnevezésű pályázat lezárult. A rekonstrukcióhoz fűződő infrastrukturális felújítások (vízügyi létesítmények, hidak, kerítés építése) és élőhelyek felújítása ill. kialakítása, a tárgyévben összesen 24 millió Ft értékű beruházást jelentett.

További, folyamatban levő pályázatainkhoz kapcsolódnak az Igazgatóság vagyonkezelésében levő védett területekre, értékekre fordított fejlesztések: KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 Élettelen természetvédelmi értékek védelme a BfNPI működési területén elnevezésű pályázat keretében 91 millió Forint értékű beruházás valósult meg 2012-ben.

9.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	123	5
Terepjáró	23	2
Személygépjármű	7	0
Motorkerékpár	4	0
Kerékpár	67	-2
Vízijármű	24	0
Videokamera	3	0
Digitális fényképezőgép	32	0
Hagyományos fényképezőgép	8	0
Spektív	23	0
Kézitávcső	131	-6
Éjjellátó készülék	0	0
Számítógép	75	-1
Mobiltelefon	69	-5

Az év során néhány eszköz selejtezésre került, így pl. kerékpár. A selejtezés oka az eszközök elhasználódása volt.

10. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

10.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

10.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok, szálláshelyek

No.	Látogató- és fogadóközpont
1.	Levendula Ház Látogatóközpont
2.	Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta
3.	Pannon Csillagda Látogatóközpont

Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	1 950
Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpuszta	12	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	47
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 250
Diás-sziget	Fenekpuszta	7	Csak kutatók részére	-
Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	1 278

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő)	2 592
Vendégéjszakák száma (fő)	5 525

10.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
Lóczy gejzír-ösvény	Tihanyi-félsziget	18	geológiai; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	Letölthető feladatlap
Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar); letölthető feladatlap
Geológiai-botanikai tanösvény	Badacsony-hegy	4	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 32 oldal, magyar, német); letölthető feladatlap
Kócsag tanösvény	Diás-sziget, Kis-Balaton	1,5 km	komplex; táblás,	BfNPI	-
Bazaltorgonák tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balatonmagyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap

Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, letölthető feladatlap magyar)
Pele körút	Csopak	600 m	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap

10.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

No	Egyéb bemutatóhelyek
1	Erdők Háza, Bakonybél
2	Arborétum, Zirc
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred
4	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
5	Major, Salföld
6	Tapolcai-tavasbarlang
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő
8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
9	Fekete I. Emlékszoba, Matulakunyhó, Diás-sziget
10	Tájház, Vörs
11	Szentgáli-kőlik barlang
12	Várpalota, Homokbánya

10.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Esemény	Helyszín	Résztevők száma
Bakony-Balaton Geopark vetélkedő	Balaton-felvidék, Tihanyi-félsziget	67 csapat (134 diák + 67 nevelő)
Madarak és Fák Napja	Zirc Arborétum	179 fő
Természeti értékeink előadássorozat	Balaton-felvidéki intézmények, erdei iskolák, táborok, óvodák, nyugdíjas klubok stb.	1 750 fő
Részvétel megyei programokban (Veszprém Megyei Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett „Egy nap a biztonságért, egy nap az iskolában”)	Veszprém megye	1 650 fő
Vízvizsgálat, előadás, tanösvény bemutatás Óvodáknak/Zöld Óvodáknak	Csopak, Igazgatóság	240 fő
PaNaNet (AT-HU ETE 2007-2013 L00038) projekt keretében: határon átnyúló workshop a természetvédelmi területeknél foglalkoztatottak részére	Kis-Balaton, Balatonhídvég-Zalavár	12 fő
Igazgatóság ökoturisztikai tevékenységéről előadások	Budapesten a Gazdasági Főiskolán, Nyugat Magyarországi Egyetem	58 fő

Programjainkkal sikerült a társadalom széles rétegéhez eljutni az óvodásoktól kezdődően a nyugdíjas klubokig. Óvodások mind Csupakra vízvizsgálati programra, mind Tihanyba erdei óvoda programra, valamint a bemutatóhelyeinkre bőséggel érkeznek.

10.2.1. Szakvezetési túrák

A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2012)					
	<i>Fizető látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizető látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>	
Szakvezetési túra, nyílt túra	13 240	2 230	15 470		
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	1 590	4 800	6 390		
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	1 003	0	1 003		
Természetvédelmi táborok	30	0	30		
Levendula Ház foglalkoztató termének résztvevői	1 120	190	1 310		
Egyéb:	Barlangi kalandtúra	3 191	0	3 191	
	Fotózás leskunyhóból a Kis-Balatonon	5	0	5	
	Csónaktúra a Kis-Balatonon	199	0	199	
	Konferencia	0	165	165	
Regisztrált igénybevevők összesen:	20 378	7 385	27 763		

10.2.2. Erdei iskolák

Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	1 950
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 250
Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka

10.2.3. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

- Szakvezetés: Nemzeti Parkunk nyitott a látogatók számára, egy terület kivételével: a Kis-Balaton fokozottan védett terület, ahova csak külön engedéllyel és az Igazgatóság által biztosított szakvezetővel lehet belépni. A park további területeinek alaposabb, igényesebb megismeréséhez kérésre szakvezetést biztosítunk.
- Szakmai előadások
- Fotókiállítások
- Csónaktúra a Kis-Balatonon.
- Természetfotózás a Kis-Balatonon
- Overallos kalandtúra Balatonedericsen a Csodabogyós-barlangban és Szentgálon a Kőlik-barlangban

- Kézműves és természetismereti foglalkozás a Levendula Ház Látogatóközpontban
- Szálláshelyeink Szép kártya elfogadóhelyek
- Szép kártya és bankkártya elfogadóhelyeink: Levendula Ház Látogatóközpont, Tapolcai-tavasbarlang, Pannon Csillagda Látogatóközpont, Csodabogyós-barlang

10.3. Kiadványok

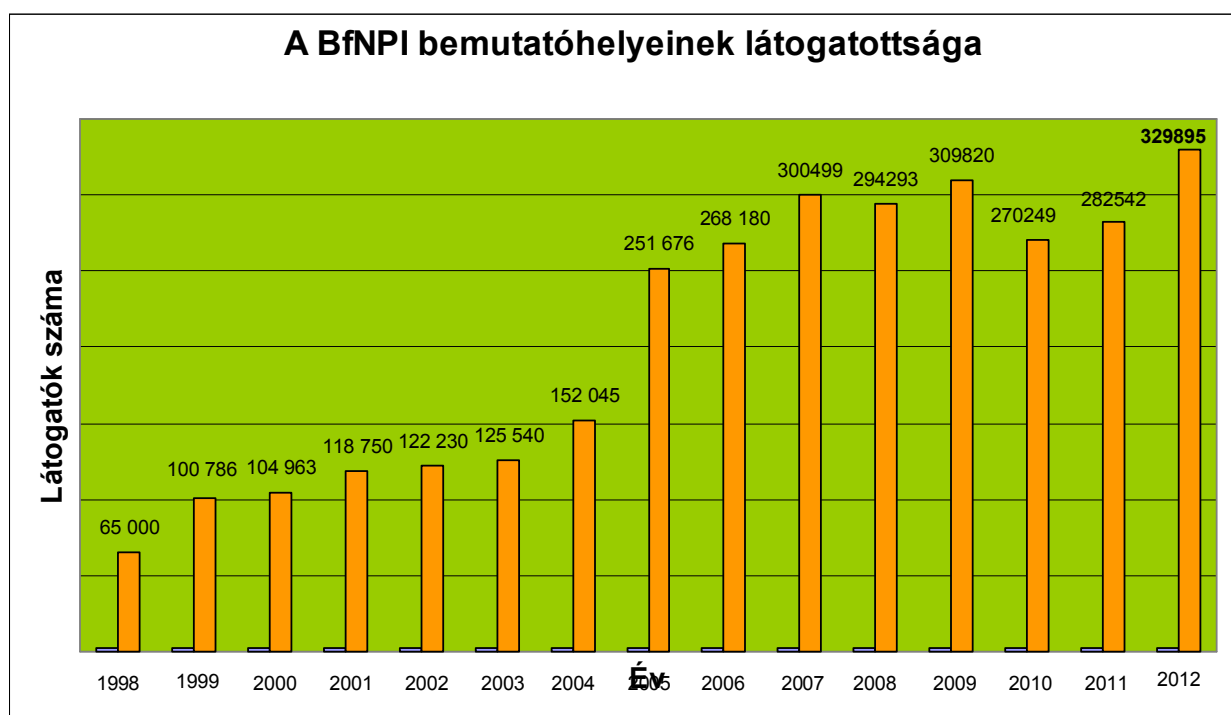
No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Készlet (pld.)
1	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	208
2	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011	33.586
3	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	6.779
4	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	6.701
5	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	1.125
6	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	930
7	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	3.342
8	BfNP térkép (M, A, N)	2008	1.979
9	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	159
10	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	438
11	Somló, Kítaibel tanösvény füzet	2002	59
12	Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	4.193
13	Hegyestű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	1.433
14	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	1.243
16	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	1.446
17	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	1.645
18	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	1.291
19	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	18
20	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	1.894
21	A Káli-medence c. könyv	2005	462
22	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	2.046
23	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	1.997
24	Salföld Major családi foglalkoztató füzet	2007	3.886
25	Berekjárás c. könyv	2008	203

A kiadványok utánnymása részben az eladott kiadványok árának visszaforgatásával történik.

10.4. Látogatóstatisztika

	Bemutatóhely neve	Fizető látogatók (fő)	Nem fizető ingyenes látogató (fő)	Összesen (fő)
1	Erdők Háza, Bakonybél	4 855	1 011	5 866
2	Arborétum, Zirc	23 798	988	24 786
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred	13 913	977	14 890
4	Hegyestű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló	35 299	732	36 031
5	Major, Salföld	23 400	0	23 400

6	Tapolcai-tavasbarlang	111 858	102	111 960
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszántó	1 596	16	1 612
8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics	2 875	0	2 875
9	Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta	38 485	158	38 643
10	Fekete I. Emlékszoba, Matula- kunyhó, Diás-sziget	4 705	228	4 933
11	Tájház, Vörs	507	5	512
12	Szentgáli-kölik barlang	316	0	316
13	Várpalota, Homokbánya	16	0	16
14	Levendula Ház Látogatóközpont	29 642	1 346	30 888
15	Pannon Csillagda Látogatóközpont	34 107	1 222	35 329
Regisztrált látogatók összesen:		325 372	4 523	329 895

10.5. Tervezett fejlesztések (2013)

1. PaNaNet – Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata (kódszám: L00038, a pályázat a 2007-2013 közötti Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Programban nyert támogatást) keretében Muraszemenyén kenükikötő építése.
2. Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont”Bakony-Balaton Geopark Nyugati Kapuja” projekt megvalósítása a 289.842.276 Ft. Támogatási összegből. Cél, olyan látogatóközpont létrehozása, amely nemzetközi szinten is egyedülálló természeti kincsekkel rendelkező Tapolcai-tavasbarlangra épülve, az UNESCO minősítéssel rendelkező Bakony-Balaton Geopark nyugati kapujának szerepét is betölti.

Tudományos színvonalú, ugyanakkor korszerűen szórakoztató ismeretterjesztésre épülő turisztikai bemutatóhely, amely a barlangászat tematikájára épülő kiállítással, gyermekfoglalkoztatóval valamint egy 3D mozival várja 2014. év második felétől a látogatókat.

10.6 Együttműködési megállapodások

Belföldi együttműködések	
Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt, Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföldön a Majorban, pártoló tagság az Egyesületben általános együttműködési megállapodás alapján, bekapcsolódás a Mandula Ünnepek programjaiba
Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadásával kedvezményes jegy váltási lehetőség a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsön, a Tájházban
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban és általános együttműködési megállapodás
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetelések befejezése a Kerecsen LIFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Gyulaffy László Hagyományörző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Táborszervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Hotelinfo Kft.	Balatonkártya elfogadása bemutatóhelyeinken
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” c. pályázati program megvalósításához

Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győzteseinek ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás
Zánkai Gyermekek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Chianti 3D Kft. (Erdei Vendéglő és Panzió)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Diko-Szolg Kft. (Sokoró Fogadó)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Kuti és Testvére Kft. (Maximilian Tóvendéglő és Apartmanház)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum belépőjegyek – voucher elfogadás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülőszövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Bakonyi Természettudományi Múzeum	
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
Magyar Természetkutatók Egyesülete	
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület	
Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magas-Bakony Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Fonyódi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Villa Classica	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Silver Resort	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szarvaskút Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Art Hotel (Karos Szalon Szolgáltató Kft.)	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása
Bakony Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél)
Forest Hills Golf Club és Hotel, Szarvaskút	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása

Hotel Villa Natura	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Bonvino	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Balatonfüredi Yacht Club	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Best Balaton Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Best Balaton buszjárat)
ETS Hungary	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Hotel Annabella, Hotel Marina (Danubius Hotels)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Tihanyi Bencés Apátság	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Sümegei Vár (HOT-ÉP Kft.)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Hunguest Hotels Zrt. Hotel Pelion	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Gabriella	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Végh és Társa Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Anna Grand Hotel Wine & Vital	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Biokultúra Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Bringacentrum, Zentai Lajosné	Együttműködési megállapodás
EastCraft Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, ingyenes túrák (Csiszár Viktor)
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Dr. Folly Réka és Folly Judit – Folly	Együttműködési megállapodás

10.7. Fontosabb események

- A Pannon Csillagda Látogatóközpont átadása 2012. április 28-án.
- PaNaNat Nemzetközi Nemzeti Park és Natúrpark Konferencia, Lenti (Téma: Ökoturizmus és természeti örökségünk: regionális termékek)
- Részvétel a húsvéti forgatagban Budapesten a Vörösmarty téren
- Zöld turizmus rendezvények – Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- Számos „study tour”
- Részvétel az Utazás Kiállításon Budapesten
- Miniszteri látogatás Tihanyban
- Fűben Fában orvosság, Mezőgazdasági Múzeum, Budapest

- Nemzeti Parkok Hete
- Levendula Fesztivál
- Bivalyfesztivál
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park (BfNP) kihirdetésének 15. évfordulója alkalmából megrendezett konferencia.
- Művészetek Völgye
- Reformkori Vásár, Balatonfüred
- PaNaNet Nemzetközi Szakmai Konferencia, Lenti

2012. évi programok:

Január:

Hótaposó túra - Zalaszántó

Február:

Vizes élőhelyek napja – Hévízi láp túra

Holdfénytúra a Tátikára - Zalaszántó

Március:

Hóvirág túra – Zalaszántó

Víz Világnapja – Hévízi-tavi túra

Hódok nyomában a Víz világnapja alkalmából - Iklódbördőce

Húsvéti játszóház – Tihany, Levendula Ház

Április:

5 éves a Mura-menti TK – Muraszemenye

Mandula Ünnepe – Akadályverseny és fotókiállítás

Nemzetközi Föld Napja – Tihanyi-félsziget

Nemzetközi Föld Napja - Bakony-Balaton Geopark értékei 1. - Balatonfőkajár

Kosboros túra - Gyenesdiás

Tavaszi Madármegfigyelő Nap – Várpalota, halastavak

Május:

Madárgyűrűzés Tihanyban – Tihanyi-félsziget

Madarak és Fák Napja – Zirc, Arborétum

Környezettudatos szemlélet népszerűsítése – 60 éve védett a Tihanyi-félsziget

Balaton7 - A Szántói-medencétől a Rezi várig - Zalaszántó

Európai Nemzeti Parkok Napja - Bakony-Balaton Geopark értékei 2. - Tihanyi-félsziget

Június:

Terelőkutya bajnokság a Salföldön a Majorban

Túra a Vétyemi ösbükkösbe - Környezetvédelmi Világnap – Szécsisziget

Magyar Nemzeti Parkok Hétvégéje az aggteleki Nemzeti Parkban

Magyar Nemzeti Parkok Hete

- Csodabogyós barlang kedvezményes látogatása
- Ezerjő túra a Somlón – Somlóvásárhely
- Naturáról Naturára túra – Balatonfüred
- Pannon Csillagda látogatása kedvezményes! - Bakonybél
- Tárnicasos túra – Nemesvita
- Levendula fesztivál keretében túrák a félszigeten
- Szentgáli-kőlik barlang kedvezményes látogatása

Július:

Bivalyfesztivál Kápolnapusztán

Térítéses túrák a Tihanyi félszigeten a Belső-tó partján

Térítéses túrák a Barátlakásokhoz – Tihanyi-félsziget

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Bakony–Balaton Geopark a Művészetek Völgyében

Augusztus:

„Remete zarándokút” Nagykapornak - Remetekert
Térítéses túrák a Tihanyi félszigeten a Belső-tó partján
Térítéses túrák a Barátlakásokhoz – Tihanyi-félsziget

Szeptember:

60 éves védett a Tihanyi-félsziget!
Autómentes nap – Erdei bókászás a Natura 2000 területen – Remetekert
Szüreti túra, Várköly
Bakony-Balaton Geopark értékei 3. Szentbékállá

Október:

Madármegfigyelési Világnap – Siófokon, a Töreki tavaknál és Várpalotán a halastavaknál
Cserszömörce túra, Balatonyörök

November:

Holdfénytúra a Rezi várhoz

December:

Karácsonyi játszóház – Tihanyi-félsziget
Mikulás túra a Kovácsi-hegyen - Zalasántó
Téli túra a Biodiverzitás védelmének világnapján - Misefa

2012-ben a Magyar Turizmus Zrt. marketingtevékenységének köszönhetően számos rendezvény (Balaton7) került lebonyolításra, amelyek jelentős mértékben hozzájárultak a nemzeti parkok népszerűsítéséhez, megismertetéséhez.

2012-ben is részt vett Igazgatóságunk a Vendégváró Nemzeti Parkok hétvégéjén, amely az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szervezésében Bódvaszilason és Aggteleken került megrendezésre.

A Pannon Csillagda Az Év Ökoturisztikai Létesítménye lett. A díjakat 2012. szeptember 27-én a Turizmus Világnapja alkalmából tartott ünnepségen adták át Budapesten, a cím számos média megjelenést biztosít.

11. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervezetekkel, Magyar Turizmus Zrt-vel.
- Kapcsolattartás a létrejött és az alakuló TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel.
- A társhatóságokkal való kapcsolattartás folyamatos. Vezetői szinten rendszeresen az egyeztető találkozók a KTVF-ek és a KÖVIZIG-ek szakembereivel.
- Egyetemek (Szent István Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, HABIT-CHANGE pályázat, Pannon Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, Soproni Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos, TDK-s hallgatók)
- MTA PAB Környezettudományi, Területfejlesztési és Településtudományi Szakbizottságának Ökológia és Természetvédelmi Munkabizottsága /2008-tól tagja
- MTA Természetvédelmi és Konzervációbiológiai Bizottság, VIII. Biológiai
- VM Környezet- és Természetvédelmi Helyettes Államtitkárság, Szakértői munkacsoport, Inváziós Szakértői Tanács tag, 2010.04.06-tól.

Sajtóval történt együttműködések:

- Veszprém Tv
- Balatoni Futár
- TermészetBÚVÁR
- Természetjáró Turista Magazin
- Pannon Lapok (Veszprém megyei Napló)
- Balatoni Nyár MTV1 műsorában
- Lánchíd Rádió

		Megjelenés/részvétel száma a 2012. évben	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		5	
Média	<i>helyi</i>	82	36
	<i>regionális</i>	21	18
	<i>országos</i>	53	12
Egyéb		48	
Honlap címe		www.bfnp.hu	

12. Belföldi és külföldi együttműködés

Belföldi együttműködési megállapodások	
Bakonybéli Szt. Mauríciusz Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt, Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföldön a Majorban, pártoló tagság az Egyesületben általános együttműködési megállapodás alapján, bekapcsolódás a Mandula Ünnepprogramjaiba
Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadásával kedvezményes jegy váltási lehetőség a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsön, a Tájházban
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban és általános együttműködési megállapodás
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetelések befejezése a Kerecsen LiFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Gyulaffy László Hagyományörző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Tábor szervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Hotelinfo Kft.	Balatonkártya elfogadása bemutatóhelyeinken
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” c. pályázati program megvalósításához
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győztesének ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás

Zánkai Gyermekek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Chianti 3D Kft. (Erdei Vendéglő és Panzió)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Diko-Szolg Kft. (Sokoró Fogadó)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Kuti és Testvére Kft. (Maximilian Tóvendéglő és Apartmanház)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum belépőjegyek – voucher elfogadás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülészövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés

Külföldi együttműködés:

- A Közép-Európai Egyetem hallgatói látogatása Tihanyban és a Káli-medencében.
- PaNaNat pályázat keretén belül együttműködés a Nationalpark Neusiedlersee Seewinkel-lel és a Regionalmanagement Burgenland GmbH-val (ez utóbbi a 6 burgenlandi natúrparkot képviseli).
- PaNaNat pályázat keretén belül az Igazgatóság bemutatkozott a Bird Experience rendezvényen Burgenlandban.
- Leibniz Institute of Ecological and Regional Development (IOER), Drezda, Németország - HABIT-CHANGE (Interreg IVb) Partnership Agreement (www.habit-change.eu)
- Részvétel a 10. Európai Geopark Konferencián Norvégiában a Gea Norvegica Geoparkban, folyamatos kapcsolattartás, levelezés az Európai Geoparkok Hálózatával a Bakony–Balaton Geopark pályázattal kapcsolatban.

13. Ellenőrzés

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa/célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	A pályázatok igazgatósági kezelési rendjének általános vizsgálata. Rendszerellenőrzés.	Javaslat belső pályázatkezelési szervezet felállítására és működtetésére.
2	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Rendszerellenőrzés. Az igazgatósági kiadvány,- és ajándéktárgy kezelés rendszerének átfogó vizsgálata.	A tényleges mennyiségi felvételen alapuló, központilag ellenőrzött éves kiadvány és ajándéktárgy leltár megvalósítása mindenképpen szükséges.
3	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűségi ellenőrzés Az igazgatósági iratkezelés, és irattárolás szabályozottságának és feladatellátásának vizsgálata.	Az ügyek előrehaladásának informatikai nyomon követése, illetve a határidő monitoringok informatikai megvalósításának megvalósítása szükséges.
4	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítmény ellenőrzés/ Az állattartással kapcsolatos tevékenységek és feladatok ellátásának vizsgálata.	Az állatok tényleges mennyiségi felvétellel történő leltározását célszerű összekötni a negyedik negyedévben végrehatott állatorvosi állománykezelési és egyéb vizsgálati teendőkkel.
5	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűségi ellenőrzés/ Az ellenőrzésre kijelölt pénztárak, illetve pénzkezelési helyek tevékenységének 2012. évi vizsgálata.	A pénzkezelőhelyek pénzfeladása, pénzszállítása, pénzkészletek otthoni tárolásának engedélyezése szabályozott formáinak kialakítása (a biztonsági feltételekkel összhangban) javasolt.
6	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítmény ellenőrzés/ A belső intézmény,- objektum,- létesítmény,- működtetés, üzemeltetés, illetve a gondnoksági, feladatok ellátásának, és ellátási formáinak vizsgálata.	Javasolt a kérdés rendezése, s annak megfelelően a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása.
7	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítményellenőrzés / Az „Őri” (őrszolgálati) naplók vezetése szabályszerűségének, illetve megfelelőségének vizsgálata.	Javasolt, az Őrszolgálat vezető, valamint a tájegységvezetők folyamatba épített ellenőrzéseinek magas szinten való folytatása, a naplóvezetési tevékenységgel kapcsolatos felügyeleti szerep további következetes érvényesítése.
8	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítményellenőrzés / A közfoglalkoztatással kapcsolatos forrásfelhasználások indokoltságának, hatékonyságának, vizsgálata.	A munkanapló, - mint a végzett tevékenységek dokumentálásának, bizonylatolásának az eszköze - folyamatos napi vezetése kötelező, hiszen más, a támogatás igénybevételét alátámasztó közvetlen alapidokumentáció.

9.	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Rendszerellenőrzés A Bakony-Balaton Geopark igazgatóságán belüli működési rendszerének, működési körülményeinek vizsgálata	Önálló, belső, jelentősebb geoparki szervezet (pl. osztály) létrehozása és működtetése, párhuzamosan az igazgatóság belső szervezeteivel irreális célkitűzés.
10	Állami Számvevőszék	Állami Számvevőszék	Az Igazgatóság feladatellátásának és vagyonkezelésének ellenőrzése	Az ellenőrzés az Igazgatóságra közvetlen megállapítást nem tett.
11	NAV	NAV	ÁFA ellenőrzés Szabályszerűségi ellenőrzés	Az ellenőrzés mindent rendben talált, mind az első, mind a harmadik negyedév kapcsán.
12	Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ NKft.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ NKft.	"Zirci Arborétum rekonstrukciója" című projekt helyszíni ellenőrzése	Az ellenőrzést mindent rendben talált.
13	EUTAF	EUTAF	KEOP-3.1.2./2F/09-2010-0008 Élettelen természeti értékek - Közbenső ellenőrzés	A vizsgált projekt esetében a támogatási döntés megalapozottságának, a közösségi horizontális politikákkal, illetve az OP célkitűzéseivel való összhang, valamint a támogatási szerződés és a pályázati célkitűzések megvalósítása érdekében megkötött szerződések megalapozottságának vizsgálata, különös tekintettel a közbeszerzési eljárások szabályszerűségére 2. A pályázati célkitűzések előírt feltételek szerinti teljesítésének, a közösségi politikáknak való megfelelés, a projektmegvalósítás nyomán követésének, a fizikai megvalósítással kapcsolatos adatok monitoring információs rendszerben való feltöltöttségének, valamint hiba, hiányosság, szabálytalanság gyanúja esetében a kapcsolódó 13. cikk szerinti ellenőrzések vizsgálata 3. A pénzügyi lebonyolítás szabályszerűségének vizsgálata, a 2011. évben igazolt költségek elismerhetőségének, számviteli nyilvántartásokkal és monitoring információs rendszerben szereplő adatokkal való egyezőségének ellenőrzése 4. A projektre kiterjedő belső ellenőrzési tevékenység, az Európai Bizottság által lefolytatott ellenőrzés, valamint egyéb külső szervezet által végzett korábbi ellenőrzés során

				feltárt esetleges szabálytalanságok kezelésének és a szükséges visszafizetések rendezésének vizsgálata 5. Az ellenőrzés során feltárt hibák, hiányosságok, szabálytalanságok rendszerjellegének vizsgálata, valamint az ellenőrzés során feltárt jó gyakorlatok ismertetése A szükséges intézkedések megtörténtek.
14	NKEK	ÖKO Zrt.	KEOP-3.1.2/2F-09-2010-0026 Láprétek, gyepék és fás legelők term.védelmi értékeinek védelme - Közbenső ellenőrzés	Az ellenőrzés mindent rendben talált.
15	KDRFÜ	KDRFÜ	KDOP-2.1.1/B-09-2010-0006 Pannon Csillagda Záró ellenőrzés	Megállapítások: 1.) parkoló térkövezés eltér a tervezettől 2.) Eltérés az engedélyes terv és a kiviteli terv között. 3.) személyfelvonó típus változás. 4.) Indikátorok pontatlansága Intézkedések: 1.) parkoló térkövezés miatt TSZ módosítás 2.) Változásbejelentő készítése a az engedélyes terv és a kiviteli terv kapcsán. 3.) személyfelvonó változás miatt TTSz módosítás 4.) Indikátorok pontosítása

14. Fontosabb célkitűzések a következő évre

A BfNPI 2013. évi kiemelt céljai a következők:

1. Védett természeti értékek, területek, Natura 2000 területek: megőrzés, állapotjavítás, fenntartás, kezelés

1.1. Natura 2000 feladatok ütemezett végrehajtása (pl. jelentéskészítés, SDF javítás). Natura 2000 fenntartási tervek készítése (MVH-s pályázat végrehajtása).

1.2. Az NBmR és a TIR folyamatos működtetése, adatgyűjtés és adatbevitel.

1.3. A futó pályázati programok (LIFE, LIFE+, KEOP, KDOP, stb.) végrehajtása, esetlegesen új programok indítása.

1.4. A sajátkezelésű területek esetében a természetvédelmi kezelés. A Vsz. megvalósításában való feladat végrehajtás (földvásárlások).

1.5. A vagyongazdálkodási koncepció napi munkába való illesztése.

1.6. Területi jelenlét erősítése, természetvédelmi őrszolgálat hatékony működtetése.

1.7. A Balaton-felvidéki NP övezeti rendszerének kialakítása.

1.8. A Kis-Balaton II. ütem vízépítési munkáinak felügyelete, szaktanácsadás biztosítása.

1.9. Szakmai együttműködések erősítése, tanácsadói részvétel partner szervezetek, intézmények pályázati munkájában.

2. Az erdők természetvédelme

2.1. Helyi erdészeti tervezés befolyásolása.

2.2. Újabb állami erdőterületek saját kezelésbe kerülése.

2.3. Szakmailag korrekt természetvédelmi kezelés megvalósítása saját kezelésű erdőkben.

3. Élettelen természeti értékek megőrzése, fenntartása

3.1. Bakony-Balaton Geopark működtetési feladatai.

3.2. Közhiteles nyilvántartás folyamatos frissítése, aktív beavatkozások megtétele.

4. Tájvédelem

4.1. Az egyedi tájértékek felmérésének gyorsítása, és az értékek megőrzése.

4.2. Erőteljes közreműködés térségi (pl. megyei) fejlesztési koncepciók kialakításában.

5. Turisztika, oktatás

5.1. További bemutatóhelyek fejlesztési lehetőségei pályázat segítségével (pl. Tapolcai-tavasbarlang fogadó épület, Kis-Balaton, Geopark).

5.2. Programok fejlesztése, kiajánlása, VM által adott új ajánlások (lásd BCG) végrehajtása.

5.3. Nemzeti parki termékkör kialakítása, a védjegyrendszer beindítása, működtetése (pl. bizottság létrehozása, kiírások).

6. Intézmény szervezési, irányítási feladatok

6.1. Alapító Okiratban somogyi telephely szerepeltetés lehetőségének kialakítása.

6.2. Új SZMSZ elkészítése a VM ajánlások szerint.

6.3. Vagyongazdálkodási szerződések megkötése mind az NFA Szervezettel, mind pedig az MNV Zrt-vel.

6.4. A közfoglalkoztatási rendszer hatékony és eredményes működtetése a tervezett megemelt létszámmal.